

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA I AKTIVNOSTI ZA 2023.
IZ ZAGREBAČKE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM U
RAZDOBLJU OD 2022. DO 2025.**

UVOD

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Zagrebačku strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025. (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/22, u dalnjem tekstu: Strategija). Strategija predstavlja okvir za osiguravanje unaprjeđivanja, zaštite i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom.

Pri izradi Strategije provedeno je javno savjetovanje o prioritetima, u kojem su sudjelovali savezi i udruge osoba s invaliditetom, građani/osobe s invaliditetom, gradski uredi, javne ustanove, akademska zajednica, Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i poslovni sektor. Cilj ovoga savjetovanja bio je utvrditi stvarne potrebe i izazove osoba s invaliditetom.

Strategija obuhvaća načela iz članka 3. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, uključujući poštivanje prirođenog dostojanstva, osobne autonomije, nediskriminaciju, puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo, poštivanje različitosti i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske različitosti i čovječnosti, jednakost mogućnosti, pristupačnost, ravnopravnost muškaraca i žena, poštivanje sposobnosti i specifičnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju te poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Strategija se temelji na socijalnom modelu invaliditeta, koji naglašava potencijale i sposobnosti svake osobe s invaliditetom. Umjesto usmjerenosti na nedostatke, ovaj model stavlja naglasak na uklanjanje društvenih prepreka koje osobama s invaliditetom priječe uključenost u sva područja života. To podrazumijeva odmak od institucionalne rehabilitacije i usmjereno prema stvaranju inkluzivnih uvjeta za ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u društvu.

U skladu s tim, u završnim odredbama Strategije navodi se da će Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, koje osniva i imenuje gradonačelnik, obavljati funkciju praćenja pojedinih područja djelovanja, koordinaciju i usklađivanje svih aktivnosti na razini Grada Zagreba, uz nadležni Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom.

Stoga je gradonačelnik Grada Zagreba 25. listopada 2022. donio Zaključak o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, što predstavlja korak prema provedbi i ostvarenju ciljeva Strategije.

Povjerenstvo čine predsjednica i 16 članova.

Predsjednica povjerenstva:

Marinka Bakula-Andelić

Članovi:

Branimir Šutalo,

Jasna Tucak,

Vanda Bazmenjak,

Nera Pavić,

Mario Miličević,

Jasna Jurčević,

Marko Velzek,

Anita Matković,

Nikola Tadić,
Ivana Rajić Mišković,
Sanja Major,
Nada Vorkapić,
Goran Denis Tomašković,
Milica Gregurić Prugovečki,
Marica Mirić i
Tomislav Medak.

Povjerenstvo je tijekom izvještajnog razdoblja održalo tri sjednice i više sastanaka radnih skupina koje okupljaju veliki krug osoba s invaliditetom i stručnjaka po pojedinim područjima Strategije i na taj način proširuju krug sudionika u procesu unaprjeđivanja kvalitete života osoba s invaliditetom.

U Izvješću su navedene sve mjere i aktivnosti predviđene u razdoblju provođenja Strategije, a odnose se na one kojih je realizacija predviđena u 2023., kao i mjere i aktivnosti koje su se provodile kontinuirano. Aktivnosti koje nisu provedene tijekom izvještajnog razdoblja bit će provedene u narednom izvještajnom razdoblju.

SADRŽAJ

STRATEŠKO PODRUČJE: ODGOJ, OBRAZOVANJE I ZAPOŠLJAVANJE	1
STRATEŠKI CILJ I.	1
<i>Povećati obuhvat djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u inkluzivnom odgoju i obrazovanju.....</i>	1
STRATEŠKI CILJ II.....	8
<i>Povećati stopu zaposlenosti osoba s invaliditetom</i>	8
STRATEŠKO PODRUČJE: ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I REHABILITACIJA	16
STRATEŠKI CILJ III.	16
<i>Unaprijediti sustav zdravstvene zaštite i rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.....</i>	16
STRATEŠKO PODRUČJE: SOCIJALNA ZAŠTITA, NEOVISNO ŽIVLJENJE I UKLJUČENOST U ZAJEDNICU.....	29
STRATEŠKI CILJ IV.	29
<i>Uspostaviti mrežu za ranu intervenciju i proširiti usluge zaštite djece s teškoćama u razvoju</i>	29
STRATEŠKI CILJ V.	32
<i>Deinstitucionalizacija i prevencija institucionalizacije i osiguravanje kapaciteta za dugotrajanu</i>	32
<i>skrb djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom</i>	32
STRATEŠKI CILJ VI.	41
<i>Prevencija i ublažavanje posljedica siromaštva osoba s invaliditetom</i>	41
STRATEŠKO PODRUČJE: STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST	44
STRATEŠKI CILJ VII.	44
<i>Poboljšanje pristupačnosti izgrađenog okruženja, usluga i prijevoza</i>	44
STRATEŠKI CILJ VIII.	59
<i>Povećati digitalnu pristupačnost javnih usluga</i>	59
STRATEŠKO PODRUČJE: KULTURA, SPORT I SLOBODNO VRIJEME	62
STRATEŠKI CILJ IX.	62
<i>Poboljšati dostupnost sadržaja javnog života</i>	62
STRATEŠKO PODRUČJE: ZAŠTITA OD NASILJA I SUDJELOVANJE U POLITIČKOM ŽIVOTU	72
STRATEŠKI CILJ X.	72
<i>Prevencija i zaštita osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju od svih oblika nasilja</i>	72
STRATEŠKI CILJ XI.	77
<i>Osiguravanje ravnopravnog sudjelovanja u demokratskom procesu</i>	77

STRATEŠKO PODRUČJE: CIVILNO DRUŠTVO, ISTRAŽIVANJE I SURADNJA	. 80
STRATEŠKI CILJ XII.....	80
<i>Unaprjeđenje sustava prikupljanja podataka, participacije u kreiranju politika i suradnje</i>	
.....	80
STRATEŠKO PODRUČJE: IZVANREDNE SITUACIJE, HUMANITARNE KRIZE I KATASTROFE	86
STRATEŠKI CILJ XIII.	86
<i>Jačanje otpornosti i zaštita osoba s invaliditetom u uvjetima izvanrednih situacija, humanitarnih kriza i katastrofa.....</i>	86
PREGLED UTROŠENIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA PREMA STRATEŠKIM PODRUČJIMA.....	90
PREGLED POKAZATELJA NAJAVAŽNIJIH MJERA I AKTIVNOSTI STRATEGIJE S OBZIROM NA BROJ KORISNIKA I FINANSIJSKA SREDSTVA ZA 2022. I 2023.	
.....	91

STRATEŠKO PODRUČJE: ODGOJ, OBRAZOVANJE I ZAPOŠLJAVANJE

STRATEŠKI CILJ I.

Povećati obuhvat djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u inkluzivnom odgoju i obrazovanju

Mjera 1. Osiguravanje inkluzivnog odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Svrha mjere: Osigurati uvjete za inkluzivno obrazovanje djece s teškoćama u razvoju kroz mjere podrške učenicima te ekipiranje i edukaciju stručnih timova

Nositelji: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 – rok provedbe – 2022. i 2023.

Izrada i donošenje Akcijskog plana za unapređenje sustava potpore inkluzivnom obrazovanju djece s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradska skupština Grada Zagreba, 13. prosinca 2023., donijela je Akcijski plan za unapređenje sustava potpore inkluzivnom obrazovanju djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u Gradu Zagrebu 2023-2025. Navedenim dokumentom poseban naglasak stavlja se na unapređenje stručne podrške stručnim suradnicima, odgojiteljima, učiteljima i nastavnicima tijekom uključivanja djeteta s teškoćama u razvoju u redovite odgojno-obrazovne ustanove, kao i na unapređenje stručne podrške djeci s teškoćama u razvoju koja će omogućiti daljnju individualizaciju pristupa i ujednačavanje prakse. Inkluzija u odgoju i obrazovanju trebala bi podrazumijevati obrazovna okruženja koja osiguravaju prilagodbu fizičke strukture, nastavnih metoda i kurikuluma, broja učenika u razredu, ali i kulturu, politiku i prakse koje ih čine dostupnima svim učenicima, bez diskriminacije.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Izrađen i donesen Akcijski plan	U izradi	Donesen	0,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati djeci s teškoćama u razvoju uključivanje u redovni sustav predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Predškolski odgoj i obrazovanje

U redoviti program i druge programe uključeno je ukupno **5775** djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, od kojih je oko **1130** djece s težim teškoćama u razvoju (810 s nalazom i mišljenjem jedinstvenog tijela vještačenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom).

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruju se i u ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb (Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“, Centar za autizam i Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG (u dalnjem tekstu: Poliklinika SUVAG)) te drugim institucijama s verificiranim programima za odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi u 27 odgojno-obrazovnih skupina za oko 225 djece s teškoćama u razvoju s prebivalištem u Gradu Zagrebu.

Osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje

Početkom školske godine 2023./2024. u 30 redovnih osnovnih škola ustrojena su 74 posebna razredna odjela i dvije posebne odgojno-obrazovne skupine u kojima se školuje ukupno 422 učenika, a u četiri ustanove školuje se 680 učenika s teškoćama u razvoju.

U osnovne škole na početku školske godine 2023./2024. uključeno je **4417** učenika s teškoćama u razvoju koji imaju rješenja o primjerenom obliku školovanja, dok je srednje škole Grada Zagreba pohađalo ukupno **2903** učenika s teškoćama u razvoju s rješenjima o primjerenom obliku školovanja.

U školskoj godini 2023./2024. program za zanimanje njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba – TES, koji se provodi u Školi za medicinske sestre Mlinarska, polazi petero učenika s teškoćama u razvoju u tri razredna odjela, a Srednju školu – Centar za odgoj i obrazovanje, Zagorska 14, polazi 147 učenika u 27 razrednih odjela.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj djece s teškoćama u razvoju upisanih u predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove	PŠ: 1140 OŠ: 4337 SŠ: 2668	PŠ: 1130 OŠ: 4417 SŠ: 3055	0,00 €
2.3. Broj djece s teškoćama u razvoju kojima je odgođen/nije odobren upis u školu	947 odgoda	965 odgoda	

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati ekipiranost stručnih timova u dječjim vrtićima radi uključivanja djece s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Dječji vrtići Grada Zagreba (60), bez obzira na veličinu, imaju kompletirane multidisciplinarne timove i zdravstvenu voditeljicu. Posebni programi za djecu s težim teškoćama u razvoju provode se u **osam gradskih dječjih vrtića** na devet lokacija, za oko **72** djece u trinaest odgojno-obrazovnih skupina.

Stalno su zaposleni dodatni odgojitelji (398), kao i pomoćni radnici za njegu, skrb i pratnju (548).

Uključena su i tri komunikacijska posrednika/prevoditelja znakovnog jezika kao potpora djeci s oštećenjima sluha i vida, u koordinaciji s Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba Dodir i Savezom komunikacijskih posrednika Hrvatske (**37.500,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj stručnih timova u vrtićima u kojima su integrirana djeca s teškoćama u razvoju	60 stručnih timova - 350 dodatnih odgojitelja/170 pomoćnih radnika za njegu, skrb i pratnju/4 stručna komunikacijska posrednika	60 stručnih timova - 398 dodatnih odgojitelja/548 pomoćnih radnika za njegu, skrb i pratnju/3 stručna komunikacijska posrednika	37.500,00 €

Aktivnost 4 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati potporu pomoćnika u nastavi, stručnih komunikacijskih posrednika te druge oblike potpore učenicima s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Projektom „**Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza V**“, koji je trajao u razdoblju od siječnja do kolovoza 2023. obuhvaćeno je 443 pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika, za 485 učenika u 61 osnovnoj i četiri srednje škole Grada Zagreba. Isti se sufinancirao iz Europskog socijalnog fonda, za čiju je provedbu osiguran ukupan iznos od 2.663.573,88 €, od čega su 2.189.926,34 € bespovratna sredstva, a iz proračuna Grada Zagreba 473.647,54 €. Za provedbu projekta utrošeno je **2.307.773,99 €**.

Projektom „**Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza VI**“ obuhvaćeno je 458 pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika, za 501 učenika u 62 osnovne i tri srednje škole Grada Zagreba. Ukupna vrijednost Projekta iznosila je 3.243.254,40 €, od čega su 2.730.000,00 € bespovratna sredstva iz Europskog socijalnog fonda, a iz proračuna Grada Zagreba 513.254,40 €. Za provedbu projekta utrošeno je **1.096.429,81 €**.

U Proračunu Grada Zagreba za 2023., u okviru **Programa javnih potreba u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2023.**, bilo je uključeno 665 pomoćnika u nastavi i 18 stručnih komunikacijskih posrednika za 760 učenika, za što je utrošeno **3.926.667,09 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj pomoćnika u nastavi/broj djece	995/1067	1121/1261	
4.2. Broj stručnih komunikacijskih posrednika/broj djece	22/22	20/20	7. 330.870,89 €

Aktivnost 5 – rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Provoditi sustavnu edukaciju učitelja/odgojitelja/stručnih suradnika za inkluzivno obrazovanje u svim odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Grad Zagreb provodi niz mjera za osiguravanje pravičnosti i uključivosti obrazovanja za svu djecu Grada Zagreba.

U organizaciji **Mreže Cjeloživotno učenje za sve**, organiziran je stručni skup pod nazivom „**Planovi i inicijative na nacionalnoj i lokalnoj razini za unaprjeđenje pravičnosti i uključivosti obrazovnog sustava**“. Naime, više od polovine vrtičke djece s teškoćama u razvoju u Hrvatskoj pohađa dječje vrtiće u Gradu Zagrebu, više od petine učenika s teškoćama u razvoju pohađa osnovne škole, a više od trećine svih srednjoškolaca s teškoćama u razvoju pohađa srednje škole u Gradu Zagrebu. Zaključkom je predloženo daljnje unaprjeđenje potpore djeci, učenicima, odgojno-obrazovnim djelatnicima i roditeljima; unapređenje vještina odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika i ravnatelja; tranzicijska podrška (pri prijelazu iz vrtića u osnovne, odnosno, iz osnovne u srednje škole); uspostava mobilnih timova; izrada protokola međuresornog i međusektorskog povezivanja te unapređenje pristupačnosti ustanova (arhitektonske, informacijske, komunikacijske).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5.1. Broj edukacija	/	1	
5.2. Broj prolaznika	/	/	0,00 €

Aktivnost 6 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati prilagođene udžbenike i nastavne materijale, asistivne tehnologije, dodatnu didaktičku opremu i posebna didaktička sredstva za sve odgojno-obrazovne ustanove Grada Zagreba

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade osigurao je sredstva dječjim vrtićima Grada Zagreba za opremanje novih odgojno-obrazovnih skupina, nabavu nove opreme, namještaja i didaktike za što je utrošeno **63.990,89 €**.

Nabava specijalizirane opreme/pomagala za učenike s teškoćama u razvoju, u osnovnim i srednjim školama, provodi se temeljem službenih zahtjeva ustanova. U izvještajnom razdoblju nabavljeno je devet specijalnih pomagala (**13.452,03 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6. Količina nabavljene opreme	8	9	77.442,92 €

Aktivnost 7 – rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Razviti analitičke podloge za praćenje prohodnosti djece s teškoćama u razvoju tijekom njihova cjelovitog odgojno-obrazovnog procesa (sustavan plan ulaganja u preduvjete njihove uspješne inkluzije i prohodnosti u procesu obrazovanja)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
7. Razvijena analitička podloga	/	/	0,00 €

Aktivnost 8 – rok provedbe – kontinuirano

Unaprjeđivati uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti u zdravstvenim ustanovama (program škole i vrtića u bolnici)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Kako bi se učenicima, koji se nalaze na dužem bolničkom liječenju, omogućio kontinuitet u nastavi, Grad Zagreb nastavio je s organizacijom nastave u zdravstvenim ustanovama. U školskoj godini 2023./2024., nastava je organizirana za **761 učenika u 36 razrednih odjela**, u svim bolnicama koje imaju odjel pedijatrije, a realiziraju je učitelji pet zagrebačkih osnovnih škola (Osnovna škola Izidora Kršnjavoga, Osnovna škola Petra Zrinskog, Osnovna škola Jabukovac, Osnovna škola Jordanovac i Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića) (**86.400,00 €**).

Program „**Vrtić u bolnici**“, namijenjen djeci za vrijeme boravka u zdravstvenoj instituciji, kojeg provode Dječji vrtić Izvor u Klinici za dječje bolesti Zagreb i Dječji vrtić Bukovac u Kliničkom bolničkom centru Zagreb, u dvije odgojno-obrazovne skupine, u 2023. provodio se za oko **50 djece (64.000,00 €)**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
8.1. Broj odgojno-obrazovnih aktivnosti	2	2	
8.2. Broj uključene djece u odgojnim i obrazovnim aktivnostima u zdravstvenim ustanovama	822	811	150.400,00 €

Mjera 2. Povećanje obuhvata učenika s teškoćama u razvoju u srednjim školama i preveniranje ranog napuštanja školovanja te povećanje dostupnosti visokog obrazovanja

Svrha mjere: Povećati dostupnost srednjoškolskog i visokog obrazovanja učenicima s teškoćama u razvoju te prevenirati rano napuštanje školovanja osiguravanjem odgovarajuće podrške i aktivnog planiranja njihove karijere po završetku obrazovanja radi kvalitetne integracije na tržište rada

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade

Aktivnost 1 - rok provedbe - kontinuirano

Pružati stručnu i materijalnu potporu programima i projektima koji promoviraju rad s učenicima koji odustaju od dalnjeg obrazovanja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Kandidati/učenici s teškoćama u razvoju koji žele iskoristiti mogućnost upisa temeljem Pravilnika o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole, javljaju se Gradskom uredu za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba koji će im pomoći u odabiru srednje škole koja provodi jedan od programa za koji je kandidat dobio stručno mišljenje tima za profesionalno usmjeravanje Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

U školskoj godini 2023./2024. upisno povjerenstvo Ureda zaprimilo je prijave **965 zahtjeva** kandidata s teškoćama u razvoju. Na ovaj se način kandidatima olakšava odabir i upis programa primjerenog njihovim mogućnostima i vještinama.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Broj podržanih programa i projekata	Navedeno u opisu ¹	Navedeno u opisu	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Dodjeljivati stipendije učenicima i studentima s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Značajna potpora procesu obrazovanja i pripremi za tržište rada, odnosi se na stipendiranje učenika i studenata s invaliditetom. Od školske/akademske godine 2007./2008. Grad Zagreb dodjeljuje stipendije učenicima i studentima s invaliditetom.

U školskoj/akademskoj godini 2022./2023. prema Konačnim listama dodijeljeno je **65 učeničkih te 51 studentska stipendija**, od čega **14 studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 37 studentima ostalih godina studija**.

U rujnu 2023. donesena je nova Odluka o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom temeljem koje je 29. rujna 2023. raspisana natječaj za dodjelu 80 stipendija za učenike s invaliditetom, a 2. listopada 2023. raspisana je natječaj za studente koji su prvi put upisali prvu godinu studija za školsku/akademsku godinu 2023./2024. za dodjelu 15 stipendija, dok je 31. listopada raspisana natječaj za dodjelu 41 stipendije za studente ostalih godina studija za akademsku godinu 2023./2024. Na natječaj je pristiglo 68 učeničkih prijava, 18 prijava studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 44 prijave studenata ostalih godina studija.

¹ Navedeno u opisu aktivnosti u *Izvješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.*

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj dodijeljenih stipendija	101	116	
2.2. Ukupan iznos sredstava za stipendije	480.180,32 €	551.849,86 €	551.849,86 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati sustav podrške, informiranja i savjetovanja za uključivanje u svijet rada

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Napomena: više o osiguravanju sustava podrške, informiranju i savjetovanju za uključivanje u svijet rada u Strateškom cilju II., Mjeri 1., ovog strateškog područja.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj polaznika	211	/	0,00 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Razviti sustav praćenja učinaka stipendirana

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Korisnici Stipendije dužni su Davatelju Stipendije dostavljati potvrdu škole ili visokog učilišta o upisu u svaku sljedeću školsku, odnosno akademsku godinu. Također, učenici-stipendisti Davatelju Stipendije dostavljaju, svjedodžbu o završenom stipendiranom razredu dok studenti-stipendisti dostavljaju potvrdu o ostvarenim ECTS bodovima u stipendiranoj akademskoj godini. Korisnici Stipendije obvezni su nakon završetka školovanja zaposliti se i raditi na području Grada Zagreba najmanje onoliko vremena koliko su primali Stipendiju, a navedena obveza prestaje ukoliko su Korisnici Stipendije prijavljeni u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje duže od šest mjeseci, što dokazuju potvrdom nadležnog Zavoda za zapošljavanje. Korisnik Stipendije dužan je obavijestiti Davatelja Stipendije o zapošljavanju u roku od 15 dana od zasnivanja radnog odnosa i o tome dostaviti odgovarajući dokaz. Također, Korisnici Stipendije mogu, uz suglasnost Davatelja Stipendije prihvati zaposlenje na području Republike Hrvatske, čime im prestaje obveza rada na području Grada Zagreba, najmanje onoliko vremena koliko su primali Stipendiju.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
------------------------------	--------------	--------------	--------------------------

4. Razvijen sustav praćenja učinaka stipendiranja i izrađena pilot-analiza	/	Da	0,00 €
--	---	----	---------------

STRATEŠKI CILJ II.

Povećati stopu zaposlenosti osoba s invaliditetom

Mjera 1. Priprema osoba s invaliditetom za cjeloživotno obrazovanje i za zapošljavanje

Svrha mjere: Povećati podršku svim projektima, programima i aktivnostima vezanim uz pripremu osoba s invaliditetom za zapošljavanje, stjecanje vještina za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju kroz partnersku suradnju s udrugama osoba s invaliditetom i ustanovama za obrazovanje i rehabilitaciju

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Sustavno promovirati programe za pripremu za svijet rada i zapošljavanje

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

URIHO – Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osobe s invaliditetom (u dalnjem tekstu: URIHO), čiji je osnivač Grad Zagreb, provodila je sljedeće projekte:

1. Erasmus+ projekt „Inkluzivno obrazovanje – osiguravanje pristupačnosti nestrukovnog obrazovanja odraslim osobama s invaliditetom“;
2. ESF projekt „Program aktivacije osoba s invaliditetom za profesionalni razvoj u sektoru turizma i ugostiteljstva“;
3. Erasmus+ projekt „Equality in diversity: broadening horizons“ (Equalling 2.0) (partner).

Udruga slijepih Zagreb provodila je kao partner projekt „Da, možemo i mi“, u suradnji s nositeljem projekta Ustanovom za obrazovanje odraslih Galbanum. Projekt se provodi u okviru natječaja „Povećanje pristupa tržištu rada osobama s invaliditetom u sektoru turizma i ugostiteljstva“, financiranom iz Europskog socijalnog fonda, a cilj je ojačati nezaposlene osobe s invaliditetom za zapošljavanje u navedenom sektoru.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je program **Udruge za promicanje inkluzije**, „Uključivanje osoba s intelektualnim teškoćama u zajednicu kroz uspostavljanje programa radnog centra“, koji za cilj imao socijalno uključivanje u život lokalne zajednice dvadeset osoba s intelektualnim teškoćama, korisnika usluge organiziranog stanovanja u Udruzi, kroz sveobuhvatne radne aktivnosti. U programu je uspostavljen i održati će se program radnog centra, u svrhu poticanja i održavanja radnih i socijalnih vještina osoba s intelektualnim teškoćama. U aktivnostima radnog centra u 2023. sudjelovalo je

sedamnaest osoba s intelektualnim teškoćama i/ili autizmom. Proizvodi nastali u radnom centru promovirani su na tri događaja/sajma u lokalnoj zajednici, kroz sudjelovanje asistenata i korisnika uključenih u program (**20.300,00 €**) (Napomena: Opis programa i u Mjeri 2., Aktivnosti 1. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Broj promoviranih programa	3	5	20.300,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Sustavno provoditi programe cjeloživotnog obrazovanja, osposobljavanja i edukacije za jačanje vještina za zapošljavanje i samozapošljavanje osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- „Volontiranje je INkluzivno! vol 2“, **Centra za inkluzivne radne aktivnosti (CIRA)**, čiji je opći cilj promicanje i razvoj volonterstva na području Grada Zagreba poticanjem uključivanja u inkluzivno volontiranje nezaposlenih osoba s intelektualnim teškoćama, oba spola, u dobi od 18 do 65 godina te integracija ove socijalno osjetljive skupine u život zajednice (**5.500,00 €**).
- „Validitet je IN: inkluzivni pristup karijeri osoba s invaliditetom“, **Centra za razvoj mladih**, čija je svrha pomoći osobama s invaliditetom da razviju vještine koje su potrebne za uspješno predstavljanje sebe poslodavcima i pronalaženje posla koji odgovara njihovim interesima i kvalifikacijama (**1.000,00 €**).

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade sufinancirao je projekt **Hrvatskog saveza udruga za mlade i studente s invaliditetom “SUMSI”**, „Informacija=socijalizacija“ koji se bavi obrazovanjem, zdravljenjem, zapošljavanjem, slobodnim vremenom i aktivnim sudjelovanjem mladih s invaliditetom u zajednici. (**5.986,43 €**)

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba promovirao je projekt Pučkog otvorenog učilišta „PONOS“ s ciljem obrazovanja nezaposlenih osoba s invaliditetom. Organizirano je i predstavljanje projekta u prostorijama Saveza kako bi se informiralo članove o mogućnostima obrazovanja i prekvalifikacije za zanimanja slastičar/ka, konobar/ica, kuhar/ica.

U okviru projekta „Da, možemo i mi“, **Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba** organizirao je za korisnike projekta individualna savjetovanja, procjenu sposobnosti, karijerno savjetovanje. U projekt je bilo uključeno 90 nezaposlenih osoba s invaliditetom.

U okviru Zagrebačkog inovacijskog centra d.o.o., odnosno **Poduzetničkog centra - Plavi ured**, organiziraju se i provode različite vrste seminara i stručnih predavanja za razne kategorije poduzetnika, a poduzetnici mogu na jednom mjestu dobiti sve potrebne informacije. Obrazovni programi prilagođeni su potrebama određenih ciljnih skupina kako bi se povećale njihove kompetencije. U 2023. održano je 150 edukacijskih seminara i predavanja na temu poduzetništva na kojima je sudjelovalo 2397 polaznika, a među njima 90 osoba s invaliditetom (cjelokupan iznos za sve edukacije/seminare **38.732,72 €**).

Centar za pružanje usluga u zajednici Novi Jelkovec (u dalnjem tekstu: Centar Novi Jelkovec) provodio je edukacije korisnika s ciljem jačanja i stjecanja vještina za zapošljavanje, razvijanje kompetencija za cijeloživotno učenje/priprema osoba s invaliditetom za tržište rada, pa je tako održana edukacija na temu „Razvijanje digitalnih kompetencija korisnika Centra“. Osim edukacija, održano je četvrnaest radionica s temama i sadržajima vezanim uz zapošljavanje osoba s invaliditetom i promociju-samozastupanje osoba s invaliditetom kako bi bile konkurenطne na tržištu rada.

URIHO je nastavio s provođenjem ESF projekta „**Program aktivacije osoba s invaliditetom za profesionalni razvoj u sektoru turizma i ugostiteljstva**“ cilj kojega je povećati zapošljivost osoba s invaliditetom u sektoru turizma i ugostiteljstva kroz provedbu prilagođenih programa profesionalnog usmjeravanja i sposobljavanja te senzibilizirati ugostitelje za prihvrat osoba s invaliditetom. U sklopu projekta provodio se Program profesionalnog usmjeravanja za osobe s invaliditetom koji je uključivao analizu njihovih potencijala i sposobnosti te ih aktivirao za sudjelovanje u neformalnom „Programu sposobljavanja osoba s invaliditetom za jednostavne poslove u zanimanju kuhar“ koji obuhvaća teorijsku nastavu o radu u kuhinji, zaštitu na radu, higijenski minimum i ishodovanje sanitарne knjižice te praktičnu nastavu.

U sklopu projekta provedena je „**URIHO-va ljetna škola zapošljavanja osoba s invaliditetom u turizmu i ugostiteljstvu**“ u kojoj su sudjelovale 23 osobe s invaliditetom.

Također, U sklopu Erasmus+ projekta „**Equality in diversity: broadening horizons**“ (**Equalling 2.0**) održan je trodnevni međunarodni trening za tri predstavnika partnerskih organizacija URIHO-a na temu univerzalnog dizajna. Na treningu su sudjelovala 23 stručnjaka iz partnerskih organizacija.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Broj provedenih programa	5	8	51.219,15 €

Mjera 2. Provodenje aktivne politike zapošljavanja i uvođenje različitih modaliteta zapošljavanja osoba s invaliditetom

Svrha mjere: Povećati stopu zapošljavanja osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu kroz različite modalitete zapošljavanja

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Stručna služba Gradske uprave, Zagrebački holding d.o.o

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Pružati stručnu, organizacijsku i materijalnu potporu projektima za zapošljavanje osoba s invaliditetom u okviru društvene i kružne ekonomije

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Prema podacima **Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom**, podaci o zaposlenim osobama s invaliditetom na dan 31. prosinca 2023. su kako slijede:

Republika Hrvatska: 16.724 osoba s invaliditetom, što je za 7,81 % osoba s invaliditetom više u odnosu na isto razdoblje 2022. Od ukupnog broja zaposlenih, 6495 osoba s invaliditetom, odnosno 38,84 % registrirano je u Gradu Zagrebu, što je za 2,13 % više u odnosu na isto razdoblje iz 2022.

U gradskim upravnim tijelima, Zagrebačkom holdingu d.o.o., Zagrebačkom električnom tramvaju d.o.o. te ustanovama u vlasništvu Grada Zagreba (obrazovne ustanove, kulturne ustanove, ustanove socijalne skrbi, zdravstvene i ostale ustanove) zaposleno je 47.515 osoba (nije uključen broj zaposlenih u ustanovama koje zapošljavaju manje od dvadeset radnika i ne zapošljavaju osobe s invaliditetom), od čega je 1284 osoba s invaliditetom, odnosno 2,70 % od ukupno zaposlenih, dok ukupna kvotna obaveza iznosi 890.

Prema navedenim podacima proizlazi kako je kvotna obaveza zapošljavanja osoba s invaliditetom ispunjena gotovo u potpunosti, no to ipak nije tako. Naime, određeni poslodavci zapošljavaju preko kvote osobe s invaliditetom, dok neki ispunjavaju obvezu na zamjenski način ili plaćanjem naknade.

Također, bitno je spomenuti kako su navedeni brojevi osoba oni koji ispunjavaju uvjete za upis u Očevidnik zaposlenih osoba invaliditetom, a stvarni broj zaposlenih osoba je veći, ali uvjeti za upis u Očevidnik su strogi i proces je dugotrajan.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je program **Udruge za promicanje inkluzije**, „Uključivanje osoba s intelektualnim teškoćama u zajednicu kroz uspostavljanje programa radnog centra“ čiji je cilj unaprijediti kvalitetu života osoba s intelektualnim teškoćama i potaknuti njihovo aktivno uključivanje u život u zajednici, potaknuti svijest građana i poslodavaca o radnim kapacitetima, mogućnostima i važnosti uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama u radne procese i ostvarivanju prava na rad te pružiti sveobuhvatniju kvalitetu usluge osobama s invaliditetom (Napomena: opis programa, kao i troškovi u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Mjeri 1., Aktivnosti 1., ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Broj podržanih projekata	/	1	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – Pripremne organizacijske aktivnosti – 2023.

Organizirati rad inovativnog inkubatora za samozapošljavanje i društveno poduzetništvo osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Provedene organizacijske aktivnosti	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Sustavno provoditi kampanje senzibiliziranja poslodavaca o zapošljivosti osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt **Centra za inkluzivne radne aktivnosti (CIRA)**, „Podrškom u svijet rada vol. 3“ čiji je cilj poticanje zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije nezaposlenih osoba s intelektualnim teškoćama s područja Zagreba kroz inovativni program radnih aktivnosti uz podršku te stjecanje i podizanje navika, kapaciteta, znanja, vještina za aktivnu i uspješnu participaciju na otvorenom tržištu rada. (**9.400,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj provedenih kampanja	/	1	
3.2. Broj uključenih poslodavaca	/	50	9.400,00 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Organizirati godišnje informativne susrete učenika s invaliditetom završnih razreda srednjih škola s poslodavcima

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade u svojoj nadležnosti ima informiranje učenika srednjih škola s budućim poslodavcima. U sklopu navedenoga, u 2023. na Zagrebačkom Velesajmu održao se „**8. Zagrebački obrtnički sajam**“ - sajam zanimanja, kojeg je organizirala Obrtnička komora Zagreb uz potporu Grada Zagreba, Zagrebačke županije i gradova iz zagrebačkog prstena, a svoje programe predstavila je 21 srednja strukovna i obrtnička škola Grada Zagreba i Zagrebačke županije s ciljem promoviranja obrtničkih zanimanja među mladima.

U dva dana održavanja, Sajam je posjetilo oko 5500 djece, završnih razreda osnovnih škola s područja Zagreba i Zagrebačke županije. Osim učenika osnovnih škola, prisustvovali su i predstavnici srednjih obrtničkih škola, koji su također izmjenjivali informacije s poslodavcima koji zapošljavaju obrtnička zanimanja. Svi redoviti učenici, uključujući i učenike s teškoćama u razvoju, koji se školju sukladno rješenjima o primjerenom obliku školovanja/redovnom programu uz individualizirane postupke ili redovnom programu uz prilagodbu sadržaja uz individualizirane postupke, imali su priliku upoznati se s načinom učenja i rada u obrtničkim zanimanjima, sudjelovati u radionicama te dobiti odgovore na pitanja koja ih zanimaju.

Na Sajmu su učenici mogli doživjeti praktično učenje, vidjeti inovativne projekte te otkriti brojne novosti koje su im pomogle da steknu relevantne vještine i budu konkurentni na tržištu rada. Mogli su se upoznati i porazgovarati sa samim obrtnicima, koji su im predstaviti svoje poslove i mogućnosti koje nude za zapošljavanje i stipendiranje.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj održanih susreta	/	1	0,00 €

4.2. Broj učenika	/	5500 učenika (ne zna se koliki je udio učenika s teškoćama u razvoju)	
4.3. Broj poslodavaca	/	/	

Aktivnost 5 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Razviti sustav praćenja učinaka mjera

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5. Razvijen sustav praćenja učinaka i izrađena pilot-analiza	/	/	0,00 €

Aktivnost 6 - rok provedbe – kontinuirano

Poticati sustavna rješenja za korištenje pomoći asistenata u radu osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Udruga slijepih Zagreb provodi pilot projekt radne asistencije. Projektom je jedan član, slijepa osoba, zaposlena na poslovima nastavnika u školi te ima radnog asistenta na pola radnog vremena.

Pokazatelji rezultata	2021.	2022.	Utrošena sredstva
6. Broj inicijativa, prijedloga, organiziranih skupova	1	1	0,00 €

Mjera 3. Zapošljavanje osoba s invaliditetom u zaštićenim uvjetima

Svrha mjere: Osigurati pravo na rad u zaštićenim uvjetima osobama s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada ili im je potrebna intenzivnija podrška u zapošljavanju

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati finansijske potpore za zapošljavanje osoba s invaliditetom u zaštitnim radionicama i društvenim poduzećima

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom je temeljem Odluke o dodjeli pojedinačne državne potpore u 2023. URIHO-u dodijelio državnu potporu, kojoj je namjena subvencija plaća radnika s invaliditetom te nadoknada dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom. Do 31. prosinca 2023. URIHO je zapošljavao ukupno **512** radnika, od kojih su **299** osobe s invaliditetom, s **36** novozaposlenih osoba tijekom 2023., od čega su **14** osobe s invaliditetom (**3.700.000,00 €**).

U sinergiji URIHO-a, sindikata i Grada Zagreba, uspješno je okončano kolektivno pregovaranje koje je, nakon dvadeset godina, rezultiralo sklapanjem novog Kolektivnog ugovora. Na razini ustanove plaća zaposlenicima od siječnja 2024. raste za 22 %, a navedeni Kolektivni ugovor također značajno unaprjeđuje materijalna i druga prava za radnike (nagrada za radne rezultate i prehrana), čime se osiguravaju dostajni radni uvjeti.

U 2023. nije bio raspisan *Javni natječaj za dodjelu potpora za razvoj društvenog poduzetništva*, ali na temelju Javnog natječaja koji je bio raspisan u 2022. provedba projektnih aktivnosti za navedene potpore odvijala se i tijekom 2023. Prema do sada dostupnim podacima, na temelju navedenog natječaja zaposlene su tri osobe s invaliditetom.

Na temelju *Javnog natječaja za očuvanje i razvoj obrtničkih djelatnosti* u 2023. odobrene su 553 potpore u ukupnom iznosu od 1.060.800,00 €, od čega je **osamnaest potpora** u iznosu od **68.700,00 €** odobreno obrtima koji zapošljavaju osobu s invaliditetom.

U cilju promicanja i daljnog razvoja društvenog poduzetništva te društvene i solidarne ekonomije u 2023. formirana je Radna skupina za razvoj društvenog poduzetništva na području Grada Zagreba, a neke od zadaća su joj: sagledavanje postojećeg stanja i potreba društvenih poduzetnika na području Grada Zagreba, davanje smjernica i predlaganje aktivnosti za razvoj društvenog poduzetništva, sudjelovanje u pripremi prijedloga novih ciljeva, mjera i aktivnosti za razvoj društvenog poduzetništva i dr.

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba nositelj je projekta „OSI ZA OSI- integracija nezaposlenih gluhih žena na tržište rada - FAZA II“ započetog u studenom 2022., a sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda. Cilj projekta je povećati socijalnu uključenost nezaposlenih i starijih osoba kroz pružanje socijalnih usluga i programa za socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti. Kroz projekt se uključilo petnaest nezaposlenih žena s naglaskom na osobe s invaliditetom (kao posebno ranjive skupine) koje pružaju uslugu pomoći u kući za 92 starijih i/ili nemoćnih krajnjih korisnika na području Grada Zagreba, Osijeka, Slavonskog Broda, Valpova, Đakova te Općina Drenje, Bizovac, Petrijevci i Šodolovci.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

1.1. Provedeni natječaji	2	1		3.768.700,00 €
1.2. Broj dodijeljenih finansijskih potpora	20	19		

Aktivnost 2 - rok provedbe – 2023, dalje kontinuirano

Razviti sustav praćenja učinaka zapošljavanja u zaštićenim uvjetima i društvenim poduzećima

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Razvijen sustav praćenja učinaka i izrađena pilot-analiza	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe - kontinuirano

Izgraditi URIHO-ov kompleks na Kajzerici (multifunkcionalna sportska dvorana za osobe s invaliditetom, edukacijski centar - dom za osobe s invaliditetom, objedinjeni radni kompleks)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

S obzirom na to da je projekt pripreman prije petnaestak godina, znatno su se promijenile okolnosti za njegovo provođenje, stoga će se u cijelosti preispitati potrebe i mogućnosti za njegovo provođenje.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Izvršene prijave na EU natječaje, izgrađen kompleks	/	/	0,00 €

STRATEŠKO PODRUČJE: ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I REHABILITACIJA

STRATEŠKI CILJ III.

Unaprijediti sustav zdravstvene zaštite i rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Mjera 1. Provodenje preventivnih programa radi sprječavanja težih zdravstvenih oštećenja prema specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, djece s teškoćama u razvoju, žena s invaliditetom te HRVI iz Domovinskog rata

Svrha mjere: Unaprijediti zdravlje osoba s invaliditetom, reproduktivno i seksualno zdravlje žena s invaliditetom, preventivno djelovati radi sprječavanja težih oštećenja zdravlja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe - kontinuirano

Organizirati i razvijati mrežu pružatelja zdravstvenih usluga rane intervencije za djecu s razvojnim rizicima i neurorizicima te teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U 2023. nastavljena je provedba programa **Interdisciplinarni model podrške za djecu s poremećajima iz spektra autizma** koji se provodi u suradnji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom i Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U okviru programa kontinuirano se pruža timska razvojna procjena (psihološko-logopedska) i podrška djeci sa sumnjom na poremećaj iz spektra autizma (PSA) ili onoj djeci kod koje je utvrđeno postojanje PSA, kao i njihovim obiteljima. Programom je obuhvaćeno 75 djece i njihovih obitelji, za koje su osigurani potrebni oblici podrške – kontinuirana individualna podrška, savjetovanje obitelji, procjena te pisanje smjernica za individualizirani pristup u školi (**23.890,10 €**).

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, u suradnji s Poliklinikom SUVAG, nastavio je i provedbu **Programa rehabilitacije za djecu s teškoćama slušanja i govora predškolske dobi**. U programe rehabilitacije uključena su djeca predškolske dobi oštećena sluha i djeca s teškoćama u govorno-jezičnom razvoju, a u izvještajnom razdoblju obuhvaćeno je ukupno 399 djece (**77.000,00 €**).

Također, u 2023. za projekt „**Podrška roditeljima kroz Bobath tečaj**“ Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom izdvoji je **1.500,00 €**, u svrhu podrške roditeljima djece s motoričkim teškoćama.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Uspostavljena mreža usluga rane intervencije	Da	Da	102.390,10 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – 2023.

Organizirati preventivne preglede za osobe s invaliditetom (mamografski, sistematski kardiološki, preventivni pregledi prostate, preventivni pregledi na rak debelog crijeva i drugi)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Besplatni **preventivni pregledi prostate** (PSA u krvi te UZV pregled mjeđura i prostate) za muškarce s invaliditetom obavljeni su u suradnji s i u prostoru Doma zdravlja Zagreb – Centar prema popisu kojeg je izradio Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom. Pregledu su pristupili muškarci u dobi od 40 godina na više, s prebivalištem u Gradu Zagrebu, sveukupno **70 osoba (4.900,00 €)**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Preventivni pregledi prostate – broj uključenih osoba	/	70	4.900,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati djevojkama i ženama s invaliditetom pristup uslugama zaštite seksualnog i reproduktivnog zdravlja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte koji su osnaživali, destigmatizirali i pružali psihosocijalnu podršku za 202 žene s invaliditetom u iznosu od **4.400,00 €**:

- „Psihološka pomoć za žene oboljele od raka dojke“, **Hrvatskog foruma protiv raka dojke Europa Donna (3.000,00 €)**;
- „Nisi sama - pitaj bez srama!“, **Udruge žena oboljelih i liječenih od raka NISMO SAME (1.400,00 €)**.

Također, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Zaštita i unapređenje mentalnog zdravlja trudnica i majki u poslijeporođajnom razdoblju“ **Centra za psihološku podršku i razvoj „Pričaj mi“** s ciljem promicanja, razvijanja i unapređenja kvalitete života djece i mladih kroz individualna savjetovanja i radionice, a čije su korisnice bile i žene s invaliditetom (Napomena: Za navedeno je utrošeno 3.000,00 €, a budući da se nije pratio kriterij invaliditeta, navedena sredstva nisu prikazana u ukupno utrošenim sredstvima jer se ne zna točan broj osoba s invaliditetom koje su bile korisnice aktivnosti).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj pruženih usluga	6916	600	4.400,00 €
3.2. Broj uključenih osoba	424	202	

Aktivnost 4 - rok provedbe – kontinuirano

Održavati edukacije osoba s invaliditetom o važnosti usvajanja zdravih životnih navika i prepoznavanju rizičnih čimbenika te o prevenciji i ranoj dijagnostici i liječenju bolesti (kronične nezarazne bolesti) i bolesti ovisnosti (droga, alkohol, prekomjerna upotreba lijekova i dr.)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U Domu Zdravlja Zagreb – Istok, na lokaciji Ivanićgradska 38, otvoreno je **prvo Savjetovalište za demencije u Zagrebu**, kao nadstandardna usluga kojom se osigurava poboljšanje kvalitete života oboljelih od demencija i njihovih obitelji. Riječ je o projektu koji se prvi puta provodi u Gradu Zagrebu, a usluga je besplatna i dostupna svim Zagrepčanima bez uputnice, uz prethodnu najavu. Cilj projekta je omogućiti bolju, integriranu skrb oboljelima od demencija i njihovim obiteljima, zajedničkom suradnjom liječnika obiteljske medicine i specijaliste neurologa. Usluge savjetovanja pružaju se individualno, grupno, konzultacijom i telefonski (**6.400,00 €**).

U okviru programa promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti, koje provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, provodi se program „**Savjetovalište za mlade s invaliditetom**“, čiji je cilj očuvanje i unapređenje zdravlja i kvalitete života mlađih s invaliditetom, savjetovanje i edukacija mlađih s invaliditetom i njihovih obitelji, njihova integracija u svakodnevni život te smanjenje stigmatizacije i predrasuda o mlađima s invaliditetom. Savjetovalište se provodi na dvije lokacije: Centar za zdravlje mlađih i Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“. U 2023. uslugu savjetovališta koristilo je 218 korisnika (**5.580,00 €**).

Centar Novi Jelkovec održao je **četrnaest edukacija** s ciljem informiranja korisnika o važnosti usvajanja zdravih životnih navika i prepoznavanju rizičnih čimbenika te o bolestima ovisnosti s nekim od sljedećih tema: zdrave navike za zdrav mozak i zdravi stilovi prehrane. Predavanjem s temom „Prevencija ovisnosti o alkoholu, cigaretama, drogi, klađenju, internetu i pornografiji“ Centar Novi Jelkovec obilježio je Međunarodni mjesec borbe protiv ovisnosti i Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonite trgovine drogama.

Gradski ured za socijalnu zaštitu zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt **Udruge slijepih Zagreb** „Edukacijom i savjetovanjem do zaštite zdravlja slijepih osoba“ u sklopu kojeg su provedena zdravstveno-edukativne aktivnosti usmjerenе na promicanje, zaštitu i unaprjeđenje zdravlja slijepih osoba (**5.000,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj održanih edukacija	11	25	16.980,00 €
4.2. Broj polaznika edukacija	73	513	

Aktivnost 5 - rok provedbe – kontinuirano

Organizirati kontrolne preglede pogoršanja kognitivnih funkcija djece s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5.1. Obavljen kontrolni pregledi	/	/	
5.2. Broj osoba s invaliditetom	/	/	0,00 €

Aktivnost 6 - rok provedbe – kontinuirano

Organizirati medicinsku rehabilitaciju i preventivne sistematske preglede ratnih vojnih invalida Grada Zagreba iz Domovinskog rata

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom organizira se u cilju očuvanja postojećeg i poboljšanja općeg zdravstvenog stanja hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata s prebivalištem u Gradu Zagrebu. Na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom upućeno je **168 korisnika**, od kojih 103 u Lječilište Topusko, 59 u Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Naftalan u Ivanić Gradu, a šest hrvatskih ratnih vojnih invalida I. skupine sa 100 % oštećenja organizma s pratinjom upućeni su u Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice (**87.230,12 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6.1. Obavljeni pregledi	Da	Da (6)	
6.2. Broj uključenih osoba	50	168	87.230,12 €

Aktivnost 7 - rok provedbe – kontinuirano

Provoditi preventivne programe za branitelje i članove njihovih obitelji

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Usluga sistematskih pregleda za hrvatske branitelje i članove obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata osigurana je za ukupno 400 korisnika. Ugovor s Poliklinikom Medikol vrijedio je do listopada 2023., a u tom vremenu pregled je obavilo **396 korisnika (81.487,72 €)**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

7.1. Broj provedenih preventivnih pregleda	Ne	Da, 1 provedena usluga sistematskih pregleda	81.487,72 €
7.2. Broj osoba	/	396	

Mjera 2. Povećavanje dostupnosti zdravstvenih usluga i programa osobama s invaliditetom

Svrha mjere: Uklanjati komunikacijske barijere u svim zdravstvenim ustanovama u Gradu Zagrebu, osiguravati odgovarajuću opremu i zdravstvene usluge za osobe s invaliditetom, jačati vertikalnu i horizontalnu koordinaciju radi utvrđivanja prioriteta

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano prema potrebama

Nabavljati opremu i medicinske dijagnostičke uređaje u zdravstvenim ustanovama Grada Zagreba radi osiguravanja dostupnosti zdravstvenih usluga osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Dom zdravlja Zagreb - Istok u 2023. nabavio je dva ginekološka stola prilagođena za žene s invaliditetom u vrijednosti od **9.903,60 €**.

Također, u izvještajnom razdoblju Ustanova za zdravstvenu njegu u kući nabavila je iz decentraliziranih sredstava jedan aparat za TECAR terapiju (fizikalnu terapiju).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Nabavljena oprema i dijagnostički uređaji	Da	Da	
1.2. Vrsta i količina nabavljene opreme	5	2 ginekološka stola, 1 TECAR aparat	9.903,60 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – od kraja 2023., dalje kontinuirano

Osiguravati potporu za provođenje postupaka njegu u kući, fizičke i druge potrebne terapije iznad propisanih standarda

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, u suradnji s Ustanovom za zdravstvenu njegu u kući i Domom zdravlja Zagreb - Centar, nastavio je provedbu projekta „Fizička terapija i rehabilitacija za osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu“, u sklopu kojeg se provodi besplatna fizička terapija

i rehabilitacija za osobe s invaliditetom. Uslugu fizikalne terapije pruža rehabilitacijski tim od četiri fizioterapeuta u Ambulanti za fizikalnu terapiju i rehabilitaciju za osobe s najtežim invaliditetom na području Grada Zagreba, u Domu zdravlja Zagreb - Centar, a tijekom 2023. uslugu su koristile **443** osobe.

Nastavljen je projekt „**Hospicij - bolnica u kući**“ koji pacijentu osigurava kvalitetnu zdravstvenu skrb u emocionalno najpozitivnijem okruženju, a to su njegov dom i obitelj. Medicinske sestre obavljaju potrebne usluge zdravstvene njegе koje uključuju kompletну njegu nepokretnog ili teško pokretnog bolesnika, sprečavanje komplikacija dugotrajnog ležanja, zbrinjavanje kroničnih rana, aktivno i pasivno razgibavanje, uzimanje materijala za laboratorijske pretrage, primjenu lokalne i peroralne terapije, palijativnu skrb, poduku obitelji za skrb o bolesniku i drugo. Uslugu su koristile **343** osobe.

Za provedbu navedenih projekata utrošeno je **143.235,01 €**.

Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb u suradnji s Gradskim uredom za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom pokreće, organizira, provodi i sudjeluje u programima, projektima i akcijama humanitarnoga, zdravstvenog i socijalnog karaktera. Između ostalih aktivnosti sudjeluje u provedbi projekta Hrvatskog Crvenog križa „**Posudionica medicinskih i ortopedskih pomagala**“ čiji je cilj pomoći osobama s invaliditetom i osobama starije životne dobi na način da im se medicinska i ortopedska pomagala učine dostupnima kada su im potrebna (broj korisnika: 31).

Na području Grada Zagreba djeluje i **Centar za koordinaciju palijativne skrbi u Gradu Zagrebu** koji obuhvaća aktivnosti Call-centra, posudioniku pomagala, dodatnu zdravstvenu njegu i fizikalnu terapiju te edukativne radionice. Call-centar je kontakt telefon putem kojeg koordinator Centra, viša medicinska sestra daje savjete bolesnicima, obiteljima te zdravstvenim radnicima, a po potrebi kontaktira ostale pružatelje palijativne skrbi (mobilni palijativni tim, liječnika opće/obiteljske medicine, bolnice, domove za starije). U Centru se provodi dodatna zdravstvena njega i fizikalna terapija za bolesnike kojima ista nije odobrena od strane HZZO ili se pruža u vremenu dok se potrebna usluga ne odobri. Svakom bolesniku, kojem je potrebna fizikalna terapija, a nije u mogućnosti ostvariti pregled ambulantno, dolazi u posjet kući specijalist fizijatar te procjenjuje stanje i potrebe pacijenta, ordinira potrebnu terapiju koju u domu bolesnika provodi fizioterapeut tima. Za posudioniku su nabavljena osnovna pomagala što je korisna pomoć bolesnicima i članovima obitelji u brizi za bolesnika.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt **Društva multiple skleroze Grada Zagreba „Multipraktik +“** u okviru kojeg se nastavilo s pružanjem **usluge fizikalne terapije** u udruzi. Projekt se provodio u partnerstvu sa Savezom društava multiple skleroze Hrvatske. Usluge fizikalne terapije podrazumijevaju: savjetovanje, Bowen tehniku, manualnu limfnu drenažu, UZV po Seltzer metodi, manualnu masažu, kineziterapiju (individualne vježbe), vježbe snage, vježbe na trampolinu, dermo neuro moduliranje, terapiju laserom, terapiju na inverzijskoj klupi, Rain Drop terapiju te tens terapiju. Uslugu su koristile **892** osobe (**8.400,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Osigurana potpora	/	5	
2.2. Broj korisnika	/	1709	151.635,01 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Održavati kontinuirane edukacije zdravstvenih djelatnika o specifičnostima i obilježjima invaliditeta, o komunikaciji i pristupu osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Inkluzivno zdravstvo“ **Udruženja za unapređivanje obrazovanja slijepih i slabovidnih osoba** kojim se educiralo učenike srednjih medicinskih škola u Zagrebu o pravilnom pristupu i odgovarajućoj komunikaciji sa slijepim i slabovidnim osobama. Kroz interaktivne radionice s praktičnim primjerima učenici su ojačali svoje kompetencije i vještine u budućem profesionalnom životu. Osim učenika, direktni sudionici projekta bili su i nastavnici koji će dobiveno znanje moći prenijeti drugim generacijama (**4.300,00 €**).

Služba za javnozdravstvenu gerontologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ provodila je program „**Podrška neformalnim njegovateljima osoba starije životne dobi**“. Cilj programa je pružanje podrške neformalnim njegovateljima i korisnicima koji zahtijevaju 24-satnu izvaninstitucionalnu skrb (**11.790,00 €**).

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba u sklopu projekta „**Aktivno starenje kroz poludnevni boravak SGINGZ**“ organizirao je u partnerstvu s Domom za starije osobe „Park“ predavanje stručnim djelatnicima o komunikaciji i pristupu osobama s oštećenjem sluha. Naglasak je posebno bio na osobama sa staračkom prezbiakuzijom, tj. nagluhošću stečenom u starijoj životnoj dobi. Edukaciji su prisustvovali medicinski tehničari, socijalni radnici, radni terapeuti i fizioterapeuti.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj edukacija	/	3	
3.2. Broj polaznika	/	429 (220 učenika, 183 neformalnih njegovatelja, 26 djelatnika Doma za starije osobe „Park“)	16.090,00 €

Mjera 3. Osiguravanje zaštite mentalnog zdravlja osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji i prevencija ovisnosti

Svrha mjere: Osiguravati pristupačnu i sveobuhvatnu zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti u osobama s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Provoditi sustavnu prevenciju ovisnosti o alkoholu i psihotaktivnim sredstvima za osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „3. Rad KLA kao model prevencije alkoholizma“ **Zajednice klubova liječenih alkoholičara Zagreb**, s ciljem prevencije ovisnosti kroz individualna savjetovanja i radionice, a čiji su korisnici bili i osobe s invaliditetom (**12.000,00 €**). Zajednica klubova liječenih alkoholičara Zagreb provela je još dva projekta „Usvajanjem zdravih stilova života do unaprjeđenja zdravlja“ i „Stručna podrška za trajno održavanje apstinencije“.

Centar Novi Jelkovec u sklopu obilježavanja Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti, u suradnji s Centrom za razvoj vrijednosti, održao je predavanje s temom „Prevencija ovisnosti o alkoholu, cigaretama, drogi, klađenju, internetu i pornografiji“. Na predavanju je sudjelovao 21 korisnik Centra Novi Jelkovec, a ukupno su provedene tri radionice.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj edukacija (predavanja, radionica, tribina)	2	3	
1.2. Broj polaznika	410	21	12.000,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Provoditi sustavnu prevenciju ovisnosti kod članova obitelji/neformalnih njegovatelja osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj edukacija	/	/	
2.2. Broj polaznika	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Provoditi prevenciju *burn-outa* kod članova obitelji / neformalnih njegovatelja osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Centar Novi Jelkovec u suradnji sa Školom za medicinske sestre Vinogradska i Centrom za razvoj vrijednosti organizirao je i proveo edukacije s temama:

- osiguravanje zaštite mentalnog zdravlja osoba s invaliditetom, „Mindfulness”, tri radionice za ukupno osamnaest korisnika;
- edukacija s temom „Mentalno zdravlje“ u organizaciji Škole za medicinske sestre Vinogradska za ukupno sedamnaest korisnika.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj edukacija	/	2	
3.2. Broj polaznika	/	35	0,00 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – kontinuirano

Rano prepoznavanje kod osoba s invaliditetom problema mentalnog zdravlja i ovisnosti te intervencija

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Hit je bit' mentalno fit“ **Saveza društava distrofičara Hrvatske – SDDH**, provedenog u partnerstvu s Društvom distrofičara Zagreb. Svrha projekta bila je unaprijediti mentalno zdravlje osoba s mišićnom distrofijom u Gradu Zagrebu djelovanjem na životne navike i rizične čimbenike. U sklopu projekta održane su četiri edukacije i radionice uživo te još četiri online. Također, proveden je edukacijski ciklus „Očuvanje i unapređenje mentalnog zdravlja osoba s MD“ unutar kojeg su održana predavanja uz praktične vježbe na teme: Abeceda mentalnog zdravlja; Suočavanje sa stresom; Rizični i zaštitni čimbenici za mentalno zdravlje; Anksioznost i načini kontrole; Značaj tjelesne aktivnosti i boravka u prirodi za mentalno zdravlje; Mentalno zdravlje i prehrana; Briga za mentalno zdravlje – moja odgovornost; Moć humora i dobrobit za mentalno zdravlje i Mentalno zdravlje žena (**2.300,00 €**).

Društvo za psihološku pomoć (DPP) u okviru projekta „Slušam te“ provelo je ciklus predavanja pod nazivom „**Pričamo o mentalnom zdravlju**“ za 300 učenika, a sve u cilju poticajnog psihosocijalnog razvoja djece, mlađih i obitelji. Također, 40 nastavnika i roditelja/skrbnika direktno je sudjelovalo u predavanjima o mentalnom zdravlju adolescenata (**2.000,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj obavljenih pregleda	/	4 edukacije i radionice uživo te 4 online; edukacijski ciklus od 9 predavanja	4.300,00 €
4.2. Broj pregledanih osoba	/	Preko 400 sudionika	

Aktivnost 5 - rok provedbe – kontinuirano

Rano prepoznavanje i intervencija kod članova obitelji/neformalnih njegovatelja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5.1. Broj obavljenih pregleda	/	/	
5.2. Broj članova obitelji/neformalnih njegovatelja	/	/	0,00 €

Aktivnost 6 - rok provedbe – kontinuirano

Uspostavljati sustav izvanbolničke psihiatrijske skrbi u zajednici za osobe s mentalnim teškoćama

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U partnerstvu sa Domom zdravlja Zagreb – Zapad, Gradske ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „**Centar za mentalno zdravlje u zajednici**“, u sklopu kojeg djeluje tim za odraslu i dječju psihiatriju, dječji klinički psiholog te radni terapeut. Korisnici su građani zapadnog dijela Grada Zagreba, sa smetnjama iz anksiozno depresivnog kruga, s blažim strukturalnim promjenama u osobnosti te pacijenti sa psihotičnim poremećajima, nakon izlaska iz bolničkog tretmana. Rad s korisnicima usmjeren je na cijeloviti pristup, što uključuje i rad s obitelji te prilagodbu na radna mjesta i školovanje (**79.664,56 €**).

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je rad Službe Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ koja je nositelj aktivnosti usmjerenih na očuvanje mentalnoga zdravlja i smanjenja potražnje za opojnim sredstvima. Naime, **zaštita mentalnog zdravlja na razini Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“** obuhvaća prevenciju i rano otkrivanje svih problema mentalnog zdravlja kao i mјere očuvanja mentalnog zdravlja u zajednici (**80.000,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6. Uspostavljen sustav izvanbolničke psihiatrije	Da	Da	159.664,56 €

Aktivnost 7 - rok provedbe – kontinuirano

Izraditi programe zaštite mentalnog zdravlja osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je rad **Zaklade Čujem, vjerujem, vidim** kroz projekt pod nazivom „**Knjigom protiv stresa**“. Navedenim projektom u cilju zaštite mentalnog zdravlja osoba s invaliditetom provedeno je slijedeće:

- snimljeno je šesnaest zvučnih knjiga o mentalnom zdravlju za slike osobe i druge osobe koje ne mogu koristiti standardni tisk;
- digitalizirano je 30 tiskanih knjiga (6000 stranica) o mentalnom i drugom zdravlju za slike osobe i druge osobe koje ne mogu koristiti standardni tisk;
- snimljeno je osam video predavanja iz niza „Prevencija stresa u svrhu poboljšanja mentalnog zdravlja građana“.

(Napomena: opis projekta, kao i troškovi u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Strateškom području: Kultura, sport i slobodno vrijeme, Strateškom cilju IX., Mjeri 2., Aktivnosti 3.).

Također, svim zainteresiranim slijepim i slabovidnim osobama u Gradu Zagrebu bio je organiziran dolazak na sedam predavanja i radionica na Tribinama Grada Zagreba u suradnji s Centrom UP2DATE i Volonterskim centrom SKAC.

Kroz projekt „**Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući**“, koji je nastavak EU projekta „Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući: CrossCare“ započeta je implementacija stručne intervencije radnog terapeuta u domu korisnika na primarnoj razini zdravstvene zaštite kao nadstandard. Svrha projekta je uslugama radne terapije za starije osobe i osobe s invaliditetom te djecu s teškoćama u razvoju s narušenim fizičkim ili mentalnim zdravljem, osnažiti ih učenjem novih ili narušenih vještina potrebnih za svakodnevni život kako bi im se omogućio što dulji ostanak u vlastitom domu.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
7. Izrada programa zaštite mentalnog zdravlja	Ne	Ne	0,00 €

Aktivnost 8 - rok provedbe – kontinuirano

Provesti istraživanje o položaju i kvaliteti življenja osoba s mentalnim teškoćama i izraditi smjernice za unaprijeđenje kvalitete života

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u suradnji s profesorima sa Studijskog centra socijalnog rada te Filozofskog fakulteta u Osijeku pokrenuo je istraživanje nekih aspekata kvalitete života i pozitivnog mentalnoga zdravlja osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu. Rezultati istraživanja bit će predstavljeni tijekom 2024., a poslužit će kao podloga za kreiranje novih i unaprijeđenje postojećih politika s ciljem poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
8. Provedeno istraživanje i izrađene smjernice	Ne	Da	0,00 €

Mjera 4. Osiguravanje stomatološke zaštite osoba s invaliditetom

Svrha mjere: Osiguravati pristupačnu i sveobuhvatnu stomatološku zaštitu djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Provoditi sustavnu stomatološku zaštitu djece s teškoćama u razvoju, odraslih i starijih osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Stomatološka poliklinika Zagreb nastavila je s radom na zaštiti i sanaciji zubi djece s teškoćama u razvoju. Usluge stomatološke zdravstvene zaštite koristilo je 787 djece s teškoćama u razvoju i izvršeno je 2647 stomatoloških usluga (**22.396,95 €**).

Također, u sklopu **Doma zdravlja Zagreb - Centar**, osigurala se stomatološka zdravstvena zaštita za osobe s invaliditetom. Uslugu je koristilo 340 osoba s invaliditetom, a izvršena je 721 stomatološka usluga (**15.997,00 €**).

U domovima za starije Grada Zagreba Stomatološka poliklinika Zagreb provodila je i projekt „**Pokretni geronto-stomatološki specijalistički timovi**“ kojim je korisnicima domova za starije - prvenstveno stacionarima omogućen posjet stomatoloških specijalističkih timova, budući da starija populacija teško ili nikako nije u mogućnosti pristupiti specijalističkim stomatološkim pregledima.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj pruženih stomatoloških usluga	3071	3368	
1.2. Broj osoba s invaliditetom	413	340	
1.3. Broj djece s teškoćama u razvoju	679	787	38.393,95 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kontinuirano

Organizirati redovne preventivne godišnje stomatološke preglede djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost opisana u Strateškom cilju III., Mjeri 4, Aktivnosti 1. ovog strateškog područja.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj organiziranih pregleda	/	/	
3.2. Broj osoba s invaliditetom	/	/	0,00 €
3.3. Broj djece s teškoćama u razvoju	/	/	

STRATEŠKO PODRUČJE: SOCIJALNA ZAŠTITA, NEOVISNO ŽIVLJENJE I UKLJUČENOST U ZAJEDNICU

STRATEŠKI CILJ IV.

Ustvariti mrežu za ranu intervenciju i proširiti usluge zaštite djece s teškoćama u razvoju

Mjera 1. Razvijanje mreže pružatelja usluga rane intervencije za djecu s razvojnim rizicima i neurorizicima te teškoćama u razvoju

Svrha mjere: Razviti mrežu pružatelja usluga za probir, rani razvoj, ranu dijagnostiku i uključivati djecu s razvojnim rizicima i neurorizicima te djecu s teškoćama u razvoju u programe rane intervencije u što ranijoj dobi, pružajući im podršku i savjetovanje roditelja/skrbnika

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023.

Donijeti okvir i protokol za probir, rani razvoj, ranu dijagnostiku i ranu intervenciju za djecu s razvojnim rizicima i neurorizicima te za djecu s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom-Zagreb“ (u dalnjem tekstu: Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“) kontinuirano provodi ranu dijagnostiku i ranu razvojnu podršku za djecu u dobi od 0 - 3 godine. Nakon provedene procjene djeca za koju prema medicinskoj dijagnostici i funkcionalnoj procjeni ustanove da postoji potreba uključuju se u program rane razvojne podrške.

Kroz PERINEDO projekt Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ nastavlja suradnju sa Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom te Hrvatskim institutom za istraživanje mozga s ciljem neurorazvojnog praćenja prijevremeno rođene djece. U tu svrhu se u ustanovi provode procjene djece i savjetovanja obitelji. Procjene koje se provode su sljedeće: procjena neuromotoričkog razvoja u čiju svrhu se provode dva standardizirana instrumenta (Procjena spontanih pokreta i Motorički profil) u različitim vremenskim točkama, neonatalna procjena vida, procjena funkcionalnog vida, procjena integracije vidno-motoričkih sposobnosti djece (nakon navršene 2. godine života). U sklopu završne konferencije projekta „Mali dom za sve - unaprijeđenje i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi“, koji je Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ provodio u partnerstvu s Gradom Zagrebom, predstavljen je priručnik „Rana razvojna podrška: pristup usmјeren na obitelj“. Priručnik je jedini priručnik iz područja rane razvojne podrške u Republici Hrvatskoj, nastao kao plod suradnje petnaest stručnjakinja, bivših i sadašnjih zaposlenica ustanove.

U organizaciji Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, a u suradnji s Poliklinikom SUVAG, Specijalnom bolnicom za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama, Dnevnim centrom „Mali dom-Zagreb“, Centrom Novi Jelkovec i Perkins International održan je stručni skup pod nazivom „Izazovi intersektorske suradnje u području rane intervencije“. Obitelji djece s teškoćama u razvoju nerijetko se susreću s mnogim preprekama i nepotpunim informacijama kada je riječ o sustavnoj pomoći institucija. Tako, mnogi ne znaju kome se sve mogu obratiti i na koji način što ranije dobiti svu potrebnu pomoć. Upravo je cilj ovog stručnog skupa osmišljen kako bi odgovorio na mnoga pitanja i doveo do zajedničkih rješenja. Intersektorska suradnja između sektora zdravstva, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja ključna je u osiguravanju učinkovite rane intervencije, stvaranju sustava podrške koji može pravovremeno

prepoznati i rješiti potrebe djece u ranoj dobi, pridonoseći njihovom optimalnom razvoju, a to uključuje i donošenje potrebnih okvira i protokola. Neki od zaključaka koji su prepoznati kao bitni i nužni su: mapiranje pružatelja usluga, unapređenje multisektorske suradnje stručnjaka iz područja zdravstva, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, bolja dostupnost podrške i usluga rane intervencije u zajednici, izrada jasnih protokola postupanja i upućivanja i drugo. Temeljem zaključaka stručnog skupa okupio se tim/skupina predstavnika Grada Zagreba, socijalnih i zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Grad Zagreb, a u svom radu pružaju uslugu rane razvojne podrške, u svrhu dogovaranja daljnjih koraka za realizaciju navedenih zaključaka (13.478,91 €).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Donesen okvir i protokol	/	/	13.478,91 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Osigurati dostupnost informacija o programima i uslugama rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Ustanove Grada Zagreba koje pružaju uslugu rane razvojne podrške za djecu s teškoćama u razvoju, Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“, Centar Novi Jelkovec i Centar za rehabilitaciju Silver (u dalnjem tekstu: Centar Silver), aktivno informiraju javnost o svojim uslugama putem službenih mrežnih stranica i društvenih mreža. Informacije o uslugama također su dostupne putem Hrvatskog zavoda za socijalni rad i njegovih područnih ureda kao i putem nadležnog Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Osigurana dostupnost informacija	Da	Da	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023.

Povećati broj mobilnih timova za pružanje usluge rane intervencije

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Napomena: aktivnost opisana u Strateškom cilju V., Mjeri 1, Aktivnosti 3., ovog strateškog područja.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj mobilnih timova	/	/	0,00 €

3.2. Broj mobilnih timova u odnosu na prethodnu godinu	/	/
--	---	---

Aktivnost 4 - rok provedbe – kontinuirano
Osigurati rad savjetovališta za roditelje djece s razvojnim rizicima i neurorizicima te djecu s teškoćama u razvoju
Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U sklopu Dnevnog centra „Mali dom-Zagreb“ djeluje **Savjetovalište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji**, u kojem se kroz grupni i individualni savjetovališni rad s članovima obitelji, pruža potpora u nošenju sa svim problemima i teškoćama koje nastaju u obiteljima djece s teškoćama u razvoju te se osnažuju osobe s invaliditetom i članovi njihovih obitelji. Usluge je koristilo 106 korisnika kroz individualno savjetovanje psihologa i/ili socijalnog radnika i 30 korisnika kroz program Supervizija. Kontinuirano se provodi i Grupa podrške u koju je uključeno 25 roditelja kroz cijelu godinu. Grupe se odvijaju online jednom mjesечно. Ujedno djeluje i WhatsApp grupa podrške u koju su uključeni svi roditelji djece uključene u program rane razvojne podrške, njih 65 godišnje (**2.656,01 €**).

Predstavnice Centra Novi Jelkovec započele su edukaciju koju provodi UNICEF, Centar za podršku roditeljstvu, pod nazivom „Rastimo zajedno Plus“, a podrazumijeva program radionica s roditeljima djece s teškoćama u razvoju. U sklopu edukacije započet je **ciklus radionica - grupe podrške** koji se održava svaki tjedan sa roditeljima djece s teškoćama u razvoju koji su korisnici Centra. Tijekom 2023 provedene su tri radionice.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte u okviru kojih se pružala savjetodavna podrška roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju:

- „Roditelji su moja snaga“, **Udruge DEBRA, društvo oboljelih od bulozne epidermolize**, u okviru kojeg se pružala integrirana podrška obitelji u kojoj se rodi 'dijete leptir' – oboljelo od bulozne epidermolize ili druge rijetke dermatološke bolesti, kako bi u njihovom domu stvorili uvjete za roditeljsko ponašanje koje je u najboljem interesu djeteta (**5.500,00 €**).
- „Suvremena rana intervencija“, **Hrvatske udruge za ranu intervenciju u djetinjstvu – HURID**, u okviru kojeg se pružalo brzu stručnu podršku obiteljima djece s razvojnim rizicima/teškoćama, osnaživalo se roditelje i stručnjake koji djeluju u području rane intervencije u djetinjstvu te osiguravalo kvalitetnije funkcioniranje obitelji djece rane i predškolske dobi s razvojnim rizicima i teškoćama (**4.300,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Osnovni rad savjetovališta	Da	Da	12.456,01 €

STRATEŠKI CILJ V.

Deinstitucionalizacija i prevencija institucionalizacije i osiguravanje kapaciteta za dugotrajnu skrb djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Mjera 1. Osiguravanje sustava pripreme za izlazak iz institucionalne skrbi i razvoj usluga koje olakšavaju prelazak iz institucionalnog u izvaninstitucionalni oblik života u zajednici

Svrha mjere: Razvijati održivu mrežu usluga u zajednici radi prijelaza iz institucionalnih u izvaninstitucionalne oblike smještaja. Jačati psihosocijalnu podršku u zajednici, povećavati broj dnevnih centara, promovirati uslugu pomoći u kući i druge izvaninstitucionalne usluge koje su nužne u sprječavanju daljnje institucionalizacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Mapirati postojeće socijalne usluge za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom razvio je *online* upitnik pod nazivom „**Mapiranje pružatelja socijalnih usluga u Gradu Zagrebu**“. Upitnik je namijenjen pružateljima socijalnih usluga koji djeluju u različitim područjima i za različite skupine korisnika, a jedan dio upitnika posebno je usmjeren na pružatelje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom. Tijekom 2023. radilo se na modifikaciji upitnika kako bi se prikupili relevantni podaci za izradu Socijalnog plana Grada Zagreba. U istraživanju su sudjelovale brojne ustanove i udruge osoba s invaliditetom te je 65 pružatelja socijalnih usluga ispunilo upitnik.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Mapirane usluge	/	Navedeno u opisu	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Razvijati postojeće i nove usluge u okviru gradskih ustanova koje pružaju usluge osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu (ustanove u sustavu socijalne skrbi, zdravstva, obrazovanja)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ je u programu poludnevnom i cjelodnevnom boravka uključio **49 korisnika**. U programu rane razvojne podrške uključeno je **65 djece** (u dobi od 0 - 4 godine) i **članova njihovih obitelji**, za koje je pruženo 4950 usluga. Kroz transdisciplinarnu funkcionalnu procjenu, savjetovanje i stručne

preporuke, centar je uključio **260 djece** kroz 599 usluga procjene iz različitih područja prema njihovim potrebama. Krajem 2023. potpisani je i Ugovor s nadležnim Ministarstvom za uslugu Stručne procjene te je na taj način povećana dostupnost usluge putem Uputnice Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Prijem i otpust korisnika u programu rane razvojne podrške provodi se tijekom cijele godine, s obzirom na potrebu brzog uključivanja djece mlađe dobi u odgovarajući program kako bi se postigli optimalni rezultati. Za djelatnost ustanove utrošeno je **1.081.277,28 €**.

Centar Novi Jelkovec pružao je uslugu organiziranog stanovanja za **25 korisnika**, uslugu psihosocijalne podrške za **39 korisnika** (947 usluga) i uslugu rane razvojne podrške za **43 korisnika** (814 usluga). Za djelatnost ustanove utrošeno je **1.253.289,39 €**.

Programima **Centra Silver** obuhvaćeno je ukupno **399 korisnika** pružanjem usluga obuke slijepih osoba za korištenje tehnike bijelog štapa (33 korisnika), korisnika pasa vodiča slijepih (39 korisnika), korisnika pasa pomagača (21 korisnik), aktivnostima svakodnevnog života (jedan korisnik), (re)habilitacije sa psom (34 korisnika), psima pomagačima za djecu ili odrasle (93 korisnika), terapije senzorne integracije uz terapijskog psa (161 korisnik), kroz usluge poludnevног boravka (devet korisnika), kroz usluge obuke stručnog voditelja terapijskog psa (osam korisnika) te osiguranje zdravstvene zaštite i prehrane pasa u programima uzgoja, socijalizacije i školovanja, edukacije korisnika, osiguranjem smještaja i prehrane slijepim osobama za vrijeme edukacije te organiziranjem i pružanjem volonterske i stručne podrške korisnicima – osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Ukupno je pruženo 940 usluga poludnevног boravka (devet korisnika), 4243 usluge psihosocijalne podrške (207 korisnika) i 529 usluga stručne procjene (147 korisnika). Centar je pružio 263 usluge rane razvojne podrške za djecu do 3. godine (četrnaest korisnika). Pružene su 2551 terapija senzorne integracije uz terapijskog psa te 263 usluge rehabilitacije sa psom. Na privremenom smještaju u Centru Silver 22 korisnika provela su ukupno 221 rehabilitacijski dan. Za djelatnost ustanove utrošeno je **764.693,62 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Vrsta usluge	Rana razvojna podrška; Boravak; Procjena; Psihosocijalna podrška; Organizirano stanovanje; Smještaj	Rana razvojna podrška; Boravak; Stručna procjena; Psihosocijalna podrška; Organizirano stanovanje; Smještaj	
2.2. Broj korisnika	792 (99 rana razvojna podrška, 53 boravak, 345 psihosocijalna podrška, 23 organizirano stanovanje, 253 procjena, 19 smještaj)	880 (122 rana razvojna podrška, 58 boravak, 407 stručna procjena, 246 psihosocijalna podrška, 25 organizirano stanovanje, 22 smještaj)	3.099.260,29 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Razvijati mreže mobilnih timova za pružanje sveobuhvatne podrške i interdisciplinarnih usluga u zajednici

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ kontinuirano provodi uslugu rane razvojne podrške kroz model stručne podrške u obitelji (mobilne timove) i kroz usluge u centru. Uslugu rane razvojne podrške u obitelji pruža šest edukacijskih rehabilitatora, tri fizioterapeuta, dva terapeuta senzorne integracije, jedan logoped/muzikoterapeut, jedan psiholog, jedan socijalni radnik i jedan kineziterapeut, ovisno o potrebama obitelji. Tijekom 2023. uslugu mobilnih timova koristilo je 65 korisnika.

Pokazatelji rezultata	2022. ²	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Uspostavljena mreža mobilnih timova	6	6	
3.2. Broj stručnjaka	17	15	0,00 €
3.3. Broj korisnika	63	65	

Aktivnost 4 - rok provedbe – Stvaranje prostornih i organizacijskih uvjeta – 2023.

Uspostaviti i osigurati rad dnevnog centra za osobe s psihosocijalnim teškoćama

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Kako bi se osiguralo daljnje širenje usluga, smanjile liste čekanja i povećala dostupnost usluga u drugim dijelovima grada, Centar Novi Jelkovec započeo je procese oko osnivanja Podružnice zapad u kojoj će se uz pružanje usluga za djecu s teškoćama u razvoju, započeti i pružanje novih usluga za odrasle osobe sa psihosocijalnim (mentalnim) oštećenjima. Na adresama Drage Gervaisa 28 i Antuna Šoljana 31 pružat će se usluge psihosocijalne podrške i/ili poludnevni/cjelodnevni boravak za odrasle osobe s mentalnim oštećenjima i to za 25 osoba. Naglasak će se staviti na edukacijske programe, radionice, art terapiju i grupe podrške koje će se organizirati prema specifičnim potrebama osoba sa psihosocijalnim (mentalnim) oštećenjima, a čime će se utjecati na smanjenje stigme i diskriminacije te socijalne izolacije, samoosnaživanje te u konačnici rezultirati boljom integracijom u društvo.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Osiguran prostor i oprema	/	Da	0,00 €

Aktivnost 6 - rok provedbe – kontinuirano

² U Izješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025. nije se izvještavalo o Aktivnosti 3. jer je predviđeni rok provedbe iste od 2023., dalje kontinuirano. Budući da Ured raspolaže podacima za pokazatelje rezultata aktivnosti za 2022. isti su prikazani.

Osigurati uvjete za cjelovitu rehabilitaciju i socijalno uključivanje osoba s poremećajima iz spektra autizma

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

S obzirom na prisutan trend povećanja potreba za cjelovitim i specijaliziranim uslugama za djecu i odrasle osobe sa poremećajem iz autističnog spektra (PSA) i njihovih obitelji, Grad Zagreb je pokrenuo proces značajnog povećanja prostornih, stručnih i organizacijskih kapaciteta u okviru Centra Novi Jelkovec, koji dosadašnje usluge organiziranog stanovanja za osobe s tjelesnim oštećenjem proširuje i na razvoj socijalnih usluga za djecu i odrasle s PSA te planira njihovo širenje na druga područja Grada Zagreba (Jarun, Maksimir). U tu svrhu Centru Novi Jelkovec dodijeljena su dva gradska prostora u naselju Novi Jelkovec, na adresama Petra Dumičića 10 i Krešimira Kovačevića 1 (ukupno cca 250 m²), koji su otvoreni krajem 2023. Na ovaj način omogućilo se pružanje podrške većem broju korisnika, djeci s teškoćama u razvoju te se osigurava kontinuitet usluga i smanjuje lista čekanja. Za provođenje ovih usluga zaposleno je novih devet djelatnika. Svi stručni djelatnici uključiti će se u sustave dodatnih i specijaliziranih edukacija za rad s osobama s PSA, za primjenu ADOS-2 dijagnostičkog sustava za djecu kod kojih postoji sumnja na autizam, kao i za savjetodavni rad s roditeljima i članovima obitelji. Također, osiguran je i jedan stan na području Jaruna (Bernarda Vukasa 55) u istu svrhu.

U postupku je sklapanje ugovora za izradu projektne dokumentacije za Jurja Dalmatinca 9 gdje će se provoditi dnevni programi za 40 djece i 30 odraslih osoba s PSA.

Isto tako, Grad Zagreb pruža finansijsku, stručnu i organizacijsku podršku udrugama u programima usluga za osobe PSA. Tako je Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao program „Dnevni program podrške odraslim osobama sa PSA i njihovim obiteljima za život u zajednici“, **Udruge za autizam - Zagreb**, koja pruža usluge dnevног programa za deset odraslih osoba s PSA (**20.800,00 €**). Program se provodi u gradskom prostoru.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6. Uskladivanje akata Centra za autizam s novim propisima o pružanju socijalnih usluga	Da	Navedeno u opisu	20.800,00 €

Aktivnost 7 - rok provedbe – sredina 2023., dalje kontinuirano

Organizirati edukacije radi promoviranja specijaliziranog udomiteljstva djece s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
7.1. Broj edukacija	/	/	0,00 €
7.2. Broj polaznika edukacije	/	/	

Aktivnost 8 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati rekreativno-terapeutske programe djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Rekreativno-terapeutski program ljetovanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, koji organizira Grad Zagreb u Domu Crvenog križa u Novom Vinodolskom, tijekom kolovoza 2023. u četiri termina, proveden je za 244 korisnika/članova udruga i ustanova osoba s invaliditetom, uz organizirane radionice i niz rekreativnih aktivnosti (**37.815,12€**).

Takoder, Gradske ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je provedbu Rehabilitacijskog kampa za osobe s mišićnom distrofijom, u trajanju od sedam dana u Centru MARE, Rovinj, u sklopu projekta „**Edukacijsko rehabilitacijske aktivnosti za osobe s mišićnom distrofijom**“, Društva distrofičara Zagreb. U kampu je sudjelovalo 30 članova Društva distrofičara Zagreb (**10.000,00 €**) (Napomena: opis projekta i u Mjeri 4., Aktivnosti 1. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
8.1. Broj rekreativno-terapeutskih programa	2	2	47.815,12 €
8.2. Broj korisnika	285	274	

Mjera 2. Osnaživanje roditelja s invaliditetom i neformalnih skrbnika (obitelji koje skrbe o djeci s teškoćama i osobama s invaliditetom)

Svrha mjere: Osigurati odgovarajuću podršku roditeljima s invaliditetom, neformalnim skrbnicima i obiteljima djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023.

Istražiti potrebe i planirati odgovarajuće usluge podrške roditeljima s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva

1.1. Utvrđene potrebe i raspoloživost usluga podrške i pomoći roditeljima s invaliditetom	/	/		0,00 €
1.2. Izrađen plan podrške	/	/		

Aktivnost 2 - rok provedbe – krajem 2023.

Provesti cijelovitu analizu neformalne skrbi osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Provedena cijelovita analiza	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kraj 2023.

Izraditi plan odgovarajuće podrške neformalnim skrbnicima

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Izrađen plan podrške	/	/	0,00 €

Mjera 3. Povećanje kapaciteta dugotrajne skrbi za osobe s težim i teškim invaliditetom

Svrha mjere: Osigurati nove kapacitete za dugotrajnu skrb osoba s invaliditetom kojima se takva skrb ne može osigurati u krugu obitelji ili kao izvaninstitucijska usluga, a potrebna im je cijelovita skrb tijekom 24 sata. Ove usluge se mogu pružati i u domovima korisnika

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom; Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023.

Analizirati potrebe za korištenjem usluga dugotrajne skrbi

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Provedena analiza prema broju korisnika, vrsti usluga i lokalitetu	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – 2023.

Izraditi plan širenja usluga dugotrajne skrbi

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Izrađen plan širenja usluga	/	/	0,00 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – Utvrđivanje potreba i prijedlog organizacije usluga - kraj 2023.

Organizirati pružanje usluga osobne asistencije

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

1. srpnja 2023. na snagu je stupio Zakon o osobnoj asistenciji (NN 71/23) kojim se uređuje usluga osobne asistencije. Za pružanje usluge osobne asistencije pravne osobe moraju ispunjavati mjerila kako je propisano Pravilnikom o mjerilima za pružanje usluge osobne asistencije, utvrđivanju cijene, sadržaju obrasca za podnošenje prijave na javni poziv te načinu i uvjetima sklapanja ugovora (NN 96/23).

Ispunjeno mjerila za pružanje usluge osobne asistencije utvrđuje **Povjerenstvo za utvrđivanje ispunjenosti mjerila**, a članove povjerenstva imenuje izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba. Tako su predstavnici Grada, u 2023., započeli s utvrđivanjem ispunjenosti mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Utvrđene potrebe i osmišljen plan organizacije usluga	/	Navedeno u opisu	0,00 €

Mjera 4. Povećanje dostupnosti informacija, sadržaja i asistivne tehnologije radi povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom

Svrha mjere: Osigurati komunikacijsku pristupačnost sadržaja i asistivne tehnologije

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Ured gradonačelnika, Gradski ured za kulturu i civilno društvo, Služba za informacijski sustav i tehničke poslove

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Osigurati provedbu edukacijskih programa o asistivnim tehnologijama za osobe s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Kako korištenje novih informacijskih tehnologija olakšava pristup obrazovanju, doprinosi samostalnosti u svakodnevnom životu, povećava uključivanje osoba s invaliditetom na tržištu rada te olakšava njihovo zapošljavanje, udruge osoba s invaliditetom sustavno organiziraju i provode edukacije svojih članova.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- „Život u inkluzivnoj zajednici“ , **CeDePe – Društva osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb** (u dalnjem tekstu: CeDePe Zagreb) u okviru kojeg se održalo 40 AT-AAC radionica za sveukupno 47 korisnika u sklopu poludnevnog i dnevнog boravka Jelkovec te poludnevnog boravka Sloboština. Dio radionica provedeno je i u Terapijskom vrtu u Sesvetama u suradnji sa studentima radne terapije Zdravstvenoga veleučilišta u Zagrebu. Korištenjem asistivne tehnologije i potpomognute komunikacije neverbalnim korisnicima omogućeno je razumijevanje odnosa uzrok-posljedica te im je omogućeno aktivno sudjelovanje i samostalna izvedba. Također, korištenjem prilagođene računalne opreme (računala na dodir, prilagođene tipkovnice i miševi) svakom korisniku omogućeno je korištenje opreme sukladno mogućnostima, dok su informatičke radionice usmjerene na razvijanje računalnih vještina korisnika (**22.400,00 €**) (Napomena: opis programa i u Mjeri 4., Aktivnosti 2. ovog strateškog cilja i strateškog područja te u Strateškom području: Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Strateškom cilju VII., Mjeri 2., Aktivnosti 5.).

- „Edukacijsko rehabilitacijske aktivnosti za osobe s mišićnom distrofijom“, **Društva distrofičara Zagreb** u okviru kojeg se pod vodstvom partnera Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH organizirala edukacija pod nazivom „Asistivna tehnologija i prilagodba radnog mjesta“. Edukacija je održana putem platforme ZOOM, a sudjelovalo je ukupno 35 korisnika. Društvo distrofičara Zagreb održalo je i sedam informiranja i savjetovanja korisnika iz područja asistivne tehnologije te

edukaciju za šest zaposlenika o upotrebi digitalnog flipcharta I3SIXTY (Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Mjeri 1., Aktivnosti 8. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

- „Unaprjeđenje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba“, **Saveza gluhih i nagluhih grada Zagreba**, u okviru kojeg je provedena edukacija na temu asistivne tehnologije za (na)gluhe osobe. Edukacija je provedena u organizaciji s udrugama Videatur i Zaželi te Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih, a sudjelovala je 41 osoba (**20.400,00 €**) (Napomena: opis programa i u Strateškom području: Kultura, sport i slobodno vrijeme, Strateškom cilju IX., Mjeri 3., Aktivnosti 2.).

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba sudjelovao je na Forumu virtualnog učenja u organizaciji **Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH** s temom unaprjeđenja znanja u području asistivne tehnologije. Forum se sastojao od ukupno četiri modula. Također, predstavnici Saveza gluhih i nagluhih grada Zagreba sudjelovali su i na radionici o medijskoj pismenosti koja se održala u organizaciji Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih osoba. Na radionici je jedna od tema bila i komunikacija uz pomoć asistivne tehnologije.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj provedenih edukacijskih programa	183	51	42.800,00 €
1.2. Broj polaznika programa	218	136	

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Stimulirati inovativnost u području razvoja asistivne tehnologije i lokalne distribucije

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U okviru dvodnevne konferencije „**Kreativni Puls**“ u organizaciji Centra za rehabilitaciju Zagreb, održano je predavanje o primjeni Story Boxa u radu s osobama s višestrukim teškoćama. Story Box predstavlja skup predmeta u kutiji koji odgovaraju priči ili aktivnosti koja se obrađuje, a omogućuje da se na interaktivan način povežu predmeti sa svakodnevnim aktivnostima koje terapeuti provode s korisnicima te da im se isti približe sukladno njihovim individualnim potrebama i mogućnostima. Na konferenciji su sudjelovale predstavnice udruge **CeDePe Zagreb**, koje su održale radionicu na kojoj je sudjelovalo šesnaest sudionika, a u sklopu koje su prikazana četiri primjera korištenja Story Box aktivnosti u okviru usluge dnevnog boravka. Svi sudionici radionice imali su prilike vidjeti i isprobati na koji način se koristi Story Box.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je program „**Život u inkluzivnoj zajednici**“, **CeDePe Zagreb**, u sklopu kojeg je kroz aktivnosti AT-AAC radionica korisnicima omogućeno da korištenjem konkreta (no-tech oprema) slažu svoje dnevne rasporede. Upotrebom interaktivnog zida (low-tech) sa sličicama na kojima su pojmovi povezani s aktivnostima unutar boravka, korisnike se poticalo na alternativne oblike komunikacije. High-tech oprema (Prox Pad) omogućila je vršenje odabira pomoću kartica na kojima je zapis o aktivnosti ili objektu koji je predmet interesa korisnika., a tabletom koji ima ugrađeno upravljanje pogledom (high-tech oprema) ostvarena je komunikacija neverbalnih korisnika s drugim korisnicima i članovima tima (Napomena: opis programa, kao i troškovi programa u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Mjeri 4., Aktivnosti 1. ovog strateškog cilja i strateškog područja. Više o opisu programa, vezano uz

aktivnosti osiguravanja podrške u povremenim i dnevnim aktivnostima mobilnosti za korisnike, u Strateškom području: Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Strateškom cilju VII., Mjeri 2., Aktivnosti 5.).

U okviru programa INTERREG Europe 2021.-2027. provodi se projekt „Remote Healthcare for Silver Europe – CARES“, koji je s provedbom započeo u ožujku 2023. Vodeći partner projekta je Kujavsko-pomeransko vojvodstvo u Poljskoj, a osim Grada Zagreba u projektu sudjeluje još šest zemalja. Ukupan iznos Projekta je 1.919.950,00 € uz intenzitet sufinanciranja od 80 % iz Europskog fonda za regionalni razvoj (u dalnjem tekstu: ERDF). Od ukupnog iznosa Projekta, Gradu Zagrebu je dodijeljen iznos od 203,354,00 € uz intenzitet sufinanciranja od 80 % iz ERDF-a. Cilj Projekta je unaprjeđenje lokalnih i regionalnih politika odgovornih za modernizaciju implementacije sustava korištenjem inovativnih rješenja telenjego i telemedicine. Da bi ishod projekta bio što kvalitetniji i primjenjiv u praksi, osnovana je grupa lokalnih dionika, koju tvore predstavnici devet zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada Zagreba.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Uvedene inovativne asistivne tehnologije	24	3	0,00 €

STRATEŠKI CILJ VI.

Prevencija i ublažavanje posljedica siromaštva osoba s invaliditetom

Mjera 1. Osiguravanje i unaprjeđivanje prava i usluga za osobe s invaliditetom

Svrha mjere: Osiguravati adekvatne naknade i usluge osobama s invaliditetom, posebice onima koje žive u riziku od siromaštva

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati postojeća prava i usluge

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Sukladno Zaključku o visini novčanih naknada i socijalnih usluga Grada Zagreba za 2023., novčana naknada korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine iznosi 26,54 eura mjesечно.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 30/23)) koja je stupila na snagu 21. rujna 2023 uvećava se iznos novčane naknade korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine, ako je korisnik prava na novčanu naknadu dijete do navršenih 18 godina

života, osoba do navršenih 26 godina života koja se redovno školuje i osoba nakon navršenih 18 godina života kojoj je pravo na doplatak za pomoć i njegu ili pravo na osobnu invalidninu priznato prije navršenih 18 godina života. Ovim korisnicima novčana naknada uvećava se za 88,39 % te iznosi 50 eura mjesečno.

Na dan 31. prosinca 2023. ukupno je bilo **17.828 korisnika** ove mjere i to **10.793 korisnika doplatka za pomoć i njegu i 7035 korisnika osobne invalidnine**.

Sukladno Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 8/23) koja je stupila na snagu 8. ožujka 2023. korisnicima novčane naknade korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine po prvi puta isplaćen je novčani iznos povodom blagdana Uskrsa (uskrnsica) i Božića (božićnica) u iznosu od 26,54 €.

Za ovu namjenu utrošeno je **6.587.665,04 €**.

Pomoć u kući

Na dan 31. prosinca 2023. navedeno pravo ostvarila su **447 korisnika**. Za ovu namjenu utrošeno je **494.188,84 €**.

Novčana naknada osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 30/23), koja je stupila na snagu 21. rujna 2023., povećan je cenzus po osnovi ukupnih prihoda obitelji osobama koje mogu ostvariti pravo na novčanu naknadu osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja. Ujedno je navedenim izmjenama Odluke, u svrhu utvrđivanja prava korisnicima novčane naknade osobama kojima je priznat status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, izuzet prihod s osnove obiteljske mirovine koje ostvaruje dijete.

Zaključkom o visini novčanih naknada i socijalnih usluga Grada Zagreba za 2023., novčana naknada osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja iznosi **132,72 €** mjesečno.

Na dan 31. prosinca 2023. navedeno pravo ostvarilo je **114 korisnika**, od čega sedam obitelji u kojoj oba roditelja ostvaruju pravo na status roditelja njegovatelja i 38 jednoroditeljskih obitelji. Za ovu namjenu utrošeno je **156.016,26 €**.

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a, ako to pravo ne ostvaruju po drugoj osnovi, imaju osobe kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.

Na dan 31. prosinca 2023. navedeno pravo ostvarilo je **250 korisnika**. Za ovu namjenu utrošeno je **34.302,92 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj pruženih usluga	/	1	7.272.173,06 €
1.2. Broj korisnika	17.065	18.639	

Aktivnost 2 - rok provedbe – od 2023.

Planirati i provesti istraživanje o siromaštvu i socijalnoj isključenosti osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u suradnji s profesorima sa Studijskog centra socijalnog rada te Filozofskog fakulteta u Osijeku pokrenuo je istraživanje nekih aspekata kvalitete života i pozitivnog mentalnoga zdravlja osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu. Više o istraživanju u Strateškom području: Zdravstvena zaštita i rehabilitacija, Strateškom cilju III., Mjeri 3., Aktivnosti 8.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Pripremljen plan istraživanja	/	/	
2.2. Provedeno istraživanje	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Uspostaviti sustav kontinuiranog praćenja pokazatelja siromaštva i socijalne isključenosti osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Grad Zagreb organizirao je dvodnevnu konferenciju „**Slika siromaštva u gradovima i županijama**“ s ciljem osvještavanja stručne javnosti o problemu siromaštva. Fokus je stavljen na ono što mogu učiniti gradovi i županije. Također, željelo se potaknuti razmjenu znanja o praćenju siromaštva, modelima prevencije i njegova suzbijanja u gradovima i županijama, kao i progovoriti o učincima mjera i aktivnosti koje su usmjerene prema građanima u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Grad Zagreb je tijekom 2023. uveo dodatne mjere za suzbijanje siromaštva za osobe s invaliditetom, a to su uvećane novčane naknade djeci korisnicima doplatka za pomoći i njegu i uvećane novčane naknade korisnicima osobne invalidnine (**24.441,56 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Uspostavljen sustav praćenja pokazatelja siromaštva i socijalne isključenosti	/	/	24.441,56 €

STRATEŠKO PODRUČJE: STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

STRATEŠKI CILJ VII.

Poboljšanje pristupačnosti izgrađenog okruženja, usluga i prijevoza

Mjera 1. Evidentiranje razine pristupačnosti građevina javne namjene, edukacija i osiguravanje pristupačnosti građevina i javnih površina

Svrha mjere: Osiguravanje pristupačnosti i primjena načela univerzalnog dizajna preduvjet su stvaranja uključivoga grada. Na temelju evidentiranja razine pristupačnosti postojećih građevina, prije svega javne i poslovne namjene, u idućem razdoblju ustaviti će se baza podataka svih gradskih objekata s obzirom na pristupačnost u svrhu planiranja prilagodbe

Nositelji: Gradska uprava za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Ured gradonačelnika, Gradska uprava za kulturu i civilno društvo, Gradska uprava za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove, Zagrebački holding d.o.o.

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Razvijati i sadržajno nadograđivati servis „Pristupačni Zagreb“

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Za razvoj i nadogradnju servisa „Pristupačni Zagreb“ provedena je javna nabava te je izabran ponuditelj. Planirani rok izvršenja je u lipnju 2024.

Servis će biti usklađen s trenutnim tehničkim zahtjevima, redizajniran, ustaviti će se nove značajke, kao i nova metodologija prikupljanja i posluživanja podataka kroz gradsku infrastrukturu otvorenih podataka. Servis će biti dostupan na platformama Trgovina Play, AppGallery i iOS te kao mrežna stranica.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Razvijene nove značajke i funkcionalnosti	1	/	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – 2022., dalje kontinuirano

Razvijati i sadržajno nadograđivati bazu podataka gradskih objekata s obzirom na pristupačnost

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U izvještajnom razdoblju unaprijeđen je postojeći sustav i upitnik za prikupljanje podataka te su uvedeni novi elementi pristupačnosti, kao i usklađenost s podacima s Geoportala. Prikupljanje podataka provesti će se tijekom 2024.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Broj objekata u bazi	2400	2400	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati pristupačnost građevina javne namjene, sukladno planu i prioritetima osiguranja pristupačnosti

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Završeni su radovi rekonstrukcije pothodnika kod naselja **Sopot, Siget, Trnsko i Savski gaj** (ugrađeno šesnaest vertikalnih platformi u zatvorenom oknu/dizalo; na ulaznom/izlaznom stubištu ugrađene kanalice za guranje bicikala; ugrađene taktilne površine za slijepce i slabovidne osobe unutar pothodnika i do ulaza u pothodnik). U pothodniku kod **Folnegovićevog naselja**, u kojem radovi završavaju, ugrađena su četiri dizala, dok su u pothodniku **Branimirova – Budakova** (okretište tramvaja na Borongaju) ugrađena dva dizala i dvije rampe. (Napomena: troškovi aktivnosti prikazani su u Mjeri 3., Aktivnosti 2. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Izrađena je tehnička dokumentacija za osiguranje pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti s krova **garaže Tuškanac** na plato ispred kina Tuškanac (vertikalno podizna platforma) **(3.890,00 €)**.

Prilikom projektiranja novih te rekonstrukcije i dogradnje postojećih odgojno-obrazovnih objekata vodi se računa o primjeni tehničkih rješenja koji ispunjavaju zahtjeve Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 78/13) te su u izvještajnom razdoblju izvršeni sljedeći radovi:

- **Osnovna škola Petra Preradovića** – izvedba rampe za osobe s invaliditetom na glavnom ulazu škole i uređenje rampe na glavnom ulazu **Područnog objekta Dječjeg vrtića Duga, Racinova ulica 1a** (koji je u dijelu prostora iste zgrade) u programu cjelovite zamjene stolarije i uređenja pročelja objekta (722.736,56 €)
- **Osnovna škola Većeslava Holjevca** – izvedba rampe i sanitarija za djecu s teškoćama u razvoju (25.989,75 €)
- **Osnovna škola Vjenceslava Novaka** – izvedba sanitarija za djecu s teškoćama u razvoju u programu cjelovitog uređenja sanitarnih čvorova u objektu (181.797,17 €)
- **Osnovna škola Antuna Mihanovića** – izvedba sanitarija za djecu s teškoćama u razvoju u sklopu programa uređenja sanitarija i svlačionica u objektu (103.310,80 €)
- **Gimnazija Sesvete** – izvedba sanitarija za djecu s teškoćama u razvoju u programu cjelovitog uređenja sanitarnih čvorova u objektu (104.742,66 €)

Za ovu aktivnost utrošeno je **1.138.576,94 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj građevina osigurane pristupačnosti	12	13	1.142.466,94 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – kontinuirano

Sustavno educirati djelatnike javnih službi Grada Zagreba i ustanova koji sudjeluju u procesu planiranja i provođenja prostorne i komunalne infrastrukture o univerzalnom dizajnu i razumnoj prilagodbi

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Na inicijativu Radne skupine za provedbu sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu pokrenut je pilot projekt radi osiguravanja samostalnog i sigurnog odlaganja otpada na zelenim otocima za slijepce i slabovidne osobe. U tu svrhu Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, u suradnji s predstvincima Udruge slijepih Zagreb, predložio je devet prioritetnih lokacija zelenih otoka, prema mjestu stanovanja i kretanja slijepih i slabovidnih osoba. Također, organiziran je obilazak navedenih lokacija te su utvrđena mjesta za postavljanje polja upozorenja, kao i redoslijed postavljanja spremnika. Dogovoreno je da se kod idućih ugovaranja usluge projektiranja podzemnih spremnika projektnim zadatkom obuhvati navedena prilagodba, kako bi se izbjegla potreba za naknadnim rješenjima i drugim dodatnim intervencijama na projektu, a da se za smjernice konzultiraju, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom te predstavnici Udruge slijepih Zagreb.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj edukacija	/	/	
4.2. Broj polaznika	/	/	0,00 €

Mjera 2. Poboljšanje pristupačnosti javnog prijevoza i osiguravanje specijaliziranog prijevoza za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju

Svrha mjere: Povećati mobilnost osoba s invaliditetom, sigurnost u prometu, pristupačnost i veću iskorištenost javnoga prijevoza za osobe s invaliditetom i osigurati dodatne kapacitete posebno prilagođenih kombi vozila za osobe s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Zagrebački holding d.o.o.

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2022./2023.

Mapirati tramvajska i autobusna stajališta s obzirom na pristupačnost

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U izvještajnom razdoblju unaprijeđen je postojeći sustav i upitnik za prikupljanje podataka te su uvedeni novi elementi pristupačnosti. Prikupljanje podataka provesti će se tijekom 2024. u suradnji sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH i Školom za cestovni promet.

Članovi stručnog tima organizacije **CeDePe Zagreb**, zajedno sa svojim korisnicima, organizirali su istraživanje o pristupačnosti željezničkog putničkog prometa i pripadne infrastrukture, kao i o uslugama Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o. koje se na području Grada Zagreba pružaju za osobe s invaliditetom. Aktivnost je inicirana povodom Europskog tjedna mobilnosti i u okviru projekta Pristupačnost 2023. U istraživanju je sudjelovalo deset korisnika i devet stručnih radnika udruge.

Analizirana je pristupačnost željezničkih postaja Zagreb Klara, Zagreb Glavni kolodvor, pristupačnost infrastrukture neposredno uz postaje, pristup ZET terminalu na Glavnem kolodvoru, autobusno stajalište na terminalu za linije 219 i 220, autobusno stajalište Sloboština na liniji 219, autobusno stajalište Vatikanska na liniji 109 te je analizirana pristupačnost Uspinjače (Mapirano pet stajališta, od čega tri autobusna stajališta). Pripremljen je zaključak i nekoliko preporuka za HŽ Infrastrukturu, HŽ Putnički prijevoz te Zagrebački električni tramvaj d.o.o... Neke od preporuka su: objaviti na internetskim stranicama HŽI i HŽPP ažurirane fotografije željezničkih postaja kako bi se vizualno mogla utvrditi njihova pristupačnost kao i pristupačnost popratnih sadržaja; istražiti mogućnosti povećanja broja putnika za koje se kupuje karta (kupovina ograničena na grupu od šest putnika); koristiti nabavljenе podizne platforme na kolodvorima gdje su one nabavljenе, a ne fizički prenositi korisnike iz vlaka na peron jer nije sigurno ni za korisnika, niti za zaposlenike HŽ-a; riješiti problem nepristupačnosti Glavnog kolodvora i iznimno velike visinske razlike između perona i ulaza u vlak; prilagoditi šalter informacija osobama s invaliditetom; uređiti siguran pristup peronima ugradnjom platformi/lifta; ugraditi platformu za transfer korisnika u pothodnik i/ili popraviti kritična mjesta na putu do lifta Importanne centra; istražiti mogućnosti označavanja pristupačnih autobusa/tramvaja na displejima na tramvajskim/autobusnim stanicama kako bi osobe s invaliditetom dobile informaciju o dolasku pristupačnog vozila.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Mapirana stajališta	456	/	
1.2. Broj autobusnih stajališta	356	/	0,00 €
1.3. Broj tramvajskih stajališta	100	/	

Aktivnost 2 - rok provedbe – 2023.

Izraditi plan prioriteta prilagodbe tramvajskih i autobusnih stajališta prema kriterijima učestalosti korištenja i blizini ključnih ustanova

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Izrađen plan prioriteta	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kraj 2023., dalje kontinuirano

Prilagođavati tramvajska i autobusna stajališta

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj prilagođenih tramvajskih stajališta, lokacije	/	/	
3.2. Broj prilagođenih autobusnih stajališta, lokacije	/	/	0,00 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – kontinuirano

Unaprjeđivati sustav javnog prijevoza za osobe s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U prometu su 143 niskopodna tramvaja i 399 niskopodnih autobusa. Od ukupno 257 tramvajskih stajališta, 180 ih je prilagođeno osobama s invaliditetom. Broj niskopodnih tramvaja sa ugrađenom pomicnom aluminijskom rampom je 127 (88,8 %).

Stajališta se označavaju vertikalnom i horizontalnom signalizacijom, a dodatne informacije pružaju se i na info stupovima, nadstrešnicama i displejima. Osnovna namjena displeja je najava dolaska sljedećeg vozila, ali i oglašavanje raznih prometnih obavijesti. Uz to opremljeni su s razglasom i mogućnošću glasovnih poruka. Audio-vizualnom najavom opremljeno je 89 tramvajskih i 53 autobusna stajališta. Sva vozila imaju mogućnost glasovnih i tekstualnih obavijesti o sljedećim stajalištima na trasi.

U veljači 2023. isporučeno je posljednjih dvadeset zglobnih autobusa marke Mercedes-Benz sufinciranih iz Operativnog fonda Konkurentnost i kohezija te je time uspješno završen projekt "Nabava 65 autobusa za ZET d.o.o.". Sva vozila opremljena su rampom.

Temeljem Javnog poziva za sufinciranje provedbe EU projekta na regionalnoj i lokalnoj razini u 2023. Zagrebački električni tramvaj d.o.o. je u travnju 2023. podnio Zahtjev za financiranje 50 % vlastitog učešća za projekt „Nabava 65 autobusa za ZET d.o.o.“ te je u srpnju 2023. odobren iznos od 911.115,03 €. Ugovor o sufinciranju provedbe EU projekta između ZET-a i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije još nije potpisani.

Tijekom 2024. planira se nabava 85 autobusa na alternativni pogon i izgradnja infrastrukture za njihovo punjenje.

Gradonačelnik Grada Zagreba i predsjednik Uprave društva Končar-Električna vozila d.d. u lipnju 2023. potpisali su Ugovor o isporuci dvadeset niskopodnih tramvaja za ZET d.o.o. (ukupna vrijednost potписанog Ugovora iznosi 47.225.000,00 €, od čega se 37.780.000,00 € odnosi na trošak nabave dvadeset novih tramvaja dok se preostalih 9.445.000,00 € odnosi na PDV). Trošak nabave tramvajskih vozila je prihvatljiv trošak i u 100 % iznosu je financiran iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, dok se neprihvatljiv trošak odnosi na PDV i ta će sredstva biti osigurana iz proračuna Grada Zagreba. Novi tramvaji biti će dužine 20,8 metara s četvorim

vratima i kapacitetom od 115 putnika i bit će opremljeni klimatizacijskim sustavima, rampama za olakšani pristup osobama s invaliditetom i kamerama u zoni svakih vrata. Uz to, predviđeno je i opremanje USB priključcima za mobilne uređaje.

Kako bi se u međuvremenu osigurala održivost voznog reda i frekventnost polazaka, do isporuke prvih novih niskopodnih tramvaja, Grad Zagreb i Zagrebački električni tramvaj d.o.o. pristupili su nabavci rabljenih tramvaja. Temeljem provedenog natječaja odabrana je ponuda iz njemačkog grada Augsburga. Riječ je o jedanaest niskopodnih tramvaja tipa GT6-M, njemačkog proizvođača ADtranz, ukupne vrijednosti 2.079.247,28 €. Tramvaji imaju kapacitet od 154 putnika, od čega je 58 sjedećih mesta, a također su opremljeni i rampama za olakšani pristup osobama s invaliditetom.

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a

Pravo je ostvarilo i preuzeo pokaznu kartu **10.605** osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju te **276** pratitelja slijepo osobe za vrijeme pružanja usluge pravnje (**1.671.038,02 €**).

Povlastice u unutarnjem putničkom prometu (objave)

Sektor za zaštitu osoba s invaliditetom izdao je ukupno **596** objava, dok je Sektor za branitelje izdao **osam** objava osobama s invaliditetom.

Stupanjem na snagu novog Zakona o povlasticama u prometu (NN 133/23) 15. studenog 2023., pravo na korištenje povlastica u željezničkom putničkom prometu korisnici će ostvarivati temeljem Nacionalne iskaznicom za osobe s invaliditetom, čije je izdavanje i reguliranje u nadležnosti Agencije za komercijalnu djelatnost proizvodno, uslužno i trgovačko d.o.o., čime prestaje nadležnost županijskih ureda i nadležnih tijela Grada Zagreba. Iznimno, u prijelaznom razdoblju do pune implementacije novog informacijskog sustava, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture donijelo je Naputak kojim se nalaže nadležnim županijskim uredima i nadležnim tijelima Grada Zagreba da u postupcima za ostvarivanje prava za korištenje povlastica u željezničkom putničkom prometu, koja se ostvaruju na osnovu Zakona, nastave s izдавanjem potvrda i objava na postojećim obrascima sukladno dosadašnjim procedurama i praksi.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj ugrađenih rampi u postojeće niskopodne tramvaje	125	127	
4.2. Ugrađen sustav vanjske zvučne najave	Da	Da	
4.3. Broj nabavljenih novih niskopodnih tramvaja	20 (u Planu nabave)	Nabava 11 rabljenih tramvaja; Potpisani Ugovor o isporuci 20 niskopodnih tramvaja	1.671.038,02 €

Aktivnost 5 - rok provedbe – kontinuirano

Unaprjeđivati sustav specijaliziranog prijevoza djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Prijevoz djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom obavlja se s 34 posebno opremljena kombi vozila Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o. (devetnaest vozila za prijevoz osoba s invaliditetom i petnaest vozila za prijevoz djece s teškoćama u razvoju). U 2023. prijevoz je koristio ukupno 321 korisnik (276 osoba s invaliditetom i 45 djece s teškoćama u razvoju), od toga u svakodnevnom ili prioritetskom prijevozu 109 korisnika (77 osoba s invaliditetom i 32 djece s teškoćama u razvoju). Povremeni prijevoz koristilo je 199 osoba s invaliditetom te izvanredno trinaest djece s teškoćama u razvoju (**929.100,00 €**).

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe u okviru kojih se korisnicima pružala usluga prilagođenog prijevoza:

- „Život u inkluzivnoj zajednici“, **CeDePe-a Zagreb** - osigurana podrška u povremenim i dnevnim aktivnostima mobilnosti za 79 korisnika pri čemu je pruženo 616 redovnih i 236 povremenih usluga prijevoza (Napomena: opis programa, kao i troškovi programa u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Strateškom području: Socijalna zaštita, neovisno življenje i uključenost u zajednicu, Strateškom cilju V., Mjeri 4., Aktivnosti 1. Opis programa i u Aktivnosti 2., Mjere 4, Strateškog cilja V. u Strateškom području: Socijalna zaštita, neovisno življenje i uključenost u zajednicu).
- „Poticanje neovisnog življenja osoba s mišićnom distrofijom“, **Društva distrofičara Zagreb** - izvršeno je 725 usluga prilagođenog prijevoza za 73 korisnika (**20.200,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5.1. Broj nabavljenih novih prilagođenih vozila za odrasle osobe s invaliditetom	/	/	949.300,00 €
5.2. Broj nabavljenih novih prilagođenih vozila za djecu s teškoćama u razvoju	/	/	

Aktivnost 6 - rok provedbe – kontinuirano

Organizirati edukacije pružateljima usluga prijevoza o specifičnostima i obilježjima invaliditeta i načinu komunikacije s osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U sklopu Europskog tjedna mobilnosti 2023. Zagrebački električni tramvaj d.o.o. je u suradnji sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, Savezom gluhih i nagluhih grada Zagreba, Udrugom slijepih Zagreb, Hrvatskom udrugom paraplegičara i tetraplegičara (HUPPT) i Savezom udruge za autizam Hrvatske te ovim Uredom proveo edukaciju vozača ZET-a o specifičnostima prijevoza osoba s invaliditetom u autobusnom pogonu Podsused i Dubrava te tramvajskom pogonu Trešnjevka (ulazak u vozilo, korištenje rampe, glasovne najave, komunikacija). Također, u Tehničkom muzeju Nikola Tesla održana je prezentacija autobusa prilagođenog osobama s invaliditetom kako bi djecu upoznali sa postupanjem i međusobnoj komunikaciji osoba s invaliditetom i vozačkog osoblja, uz praktične primjere na vozilima.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6.1. Broj edukacija	3	4	0,00 €
6.2. Broj polaznika edukacija	65	160 (60 vozača, 100 djece)	

Aktivnost 7 - rok provedbe – kontinuirano

Provoditi aktivnosti usmjerenе na povećanje sigurnosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u prometu

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U sklopu obilježavanja Europskog tjedna mobilnosti, korisnici Centra Novi Jelkovec održali su učenicima Osnovne škole Jelkovec, Srednje škole Jelkovec, Škole za medicinske sestre Vinogradska te vijećnicima Vijeća Gradske četvrти Sesvete sedam predavanja na temu pristupačnosti za osobe s invaliditetom (u invalidskim kolicima) i osobe smanjene pokretljivosti (137 korisnika: 118 učenika škola, osamnaest korisnika Centra, jedan vijećnik Vijeća Gradske četvrти Sesvete).

Društvo distrofičara Zagreb je u sklopu Europskog tjedna mobilnosti održalo edukaciju o univerzalnom dizajnu i mobilnosti pod nazivom „Pametnom vožnjom do sigurnosti i očuvanja okoliša“.

O provedenoj edukaciji vozača ZET-a o specifičnostima prijevoza osoba s invaliditetom, u sklopu Europskog tjedna mobilnosti u 2023., više u Aktivnosti 6., Mjere 2. ovog strateškog cilja i strateškog područja.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
7. Broj i vrsta provedenih aktivnosti	/	8 predavanja; 4 edukacije	0,00 €

Aktivnost 9 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati pristupačnost vozila zdravstvenih, socijalnih i obrazovnih ustanova

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
9.1. Broj pristupačnih vozila	/	/	0,00 €

9.2. Broj i vrsta ustanova	/	/
----------------------------	---	---

Mjera 3. Unaprjeđenje prometne infrastrukture i okoliša

Svrha mjere: Osiguravati i redovito održavati parkirališna mjesta, javne pješačke površine, semafore, pješačke prijelaze, pješačke otoka i raskrižja te prilagođavati osobama s invaliditetom u skladu s načelima univerzalnog dizajna i njihovim prioritetima

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Zagrebački holding d.o.o.

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023.

Izraditi plan prioriteta prilagodbe i održavanja javnih pješačkih površina, semafora, pješačkih prijelaza, otoka i raskrižja s obzirom na učestalost korištenja i druge relevantne kriterije (blizina ustanova i slično)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Izrađen plan prioriteta	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – 2.1. Završiti već započetu prilagodbu - do kraja 2023.; 2.2. Započeti prilagodbu onih pothodnika za koje su napravljeni projekti - do kraja 2024; 2.3. Prijaviti preostale projekte i prilagodbe na EU fondove - po objavi natječaja

Osiguravati prilagodbu pothodnika

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Završeni su radovi rekonstrukcije pothodnika kod naselja **Sopot (722.096,84 €), Siget (543.769,00 €), Trnsko (678.740,11 €) i Savski gaj (791.122,22 €)**. U svakom pothodniku ugrađena su po četiri dizala/vertikalno podizne platforme (ukupno šesnaest dizala) te su postavljene taktilne površine od tramvajskih/autobusnih stajališta do ulaza u pothodnik i kroz pothodnik.

Radovi rekonstrukcije pothodnika, ugradnje dizala i taktilnih površina završavaju se u pothodniku kod **Folnegovićevog naselja** (ugrađena četiri dizala; **783.029,18 €**) i pothodnika **Branimirova – Budakova** (okretište tramvaja na Borongaju) (ugrađena dva dizala i izgrađene dvije rampe; **688.766,92 €**).

Izdana je građevinska dozvola za projekt za pothodnik **Aleja grada Bologne – Ulica Medpotoki (10.418,13 €)**, pothodnik **Aleja grada Bologne – Ulica Prigornica (10.418,74 €)**, pothodnik kod **Petlje na Aveniji Marina Držića (18.183,03 €)**, pothodnik kod **HŽ stanice Maksimir u Ulici kneza Branimira (18.183,02 €)**, pothodnik **Aleja grada Bologne - HŽ Gajnice (19.642,98 €)**, pothodnik **Aleja grada Bologne - HŽ Vrapče (19.510,25 €)**, pothodnik **Branimirova, kod Eurospina (19.709,34 €)** i pothodnik na **Zagrebačkoj cesti (kod Europatrade) Sesvete (709,34 €)**. Izrađen je glavni projekt za podvožnjak **Aleja grada Bologne – Oranice**, izgradnju pristupne rampe **(9.887,85 €)**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj prilagođenih pothodnika (ugrađena dizala/koso podizne platforme	1 (4 ugrađena dizala)	Završeni radovi u 4 pothodnika (16 ugrađenih dizala); Radovi još u tijeku u 2 pothodnika (6 dizala, 2 rampe)	4.334.186,95 €
2.2. Broj prilagođenih pothodnika prema izrađenim projektima	1	4 (2 – radovi u tijeku)	
2.3. Broj izrađenih projekata, broj prijavljenih projektnih prijava	6	9	

Aktivnost 3 - rok provedbe - kontinuirano, prema planu prioriteta

Ugrađivati zvučne signalizatore na raskrižjima

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Sektor za ceste, Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet izvršio je nabavu **76** komada zvučnih signalizatora za slike i slabovidne osobe za **dvanaest lokacija**: Prisavlje – Cvjetna cesta, Prisavlje – PP kod OŠ Cvjetno naselje, Prisavlje – Cvjetno naselje II, Ulica Antuna Šoljana – Ulica V. Korajca, Ulica kneza Branimira – Ulica kneza Domagoja, Ulica grada Vukovara – Olipska ulica, Dubrava – Kapucinska ulica, Dubrava – Grizanska ulica, Avenija M. Držića – Ulica Dane Duića, Selska cesta – PP kod k.br.34, Trakoščanska ulica – Bistrička ulica i Našička ulica – Hrgovići ulica (**36.597,00 €**).

Zagrebački holding d.o.o., **Podružnica Zagrebačke ceste** izvršila je postavljanje **četrnaest** novih signalizatora za slike i slabovidne osobe u sklopu redovnog održavanja semafora. Izvršeno je **jedanaest** zamjena elektronika za signalizatore te 169 manjih popravaka signalizatora (uključujući i tipkala za pješake) (**26.901,46 €**).

Temeljem Prometnog elaborata za instaliranje signalizatora za slike i slabovidne osobe na postojećim raskrižjima u Zagrebu, tijekom 2023. izvršena je montaža, spajanje i puštanje u rad signalizatora na raskrižjima: Ulica A.Šoljana – Ulica Nikole Gučetića (**osam** komada), Ulica A. Šoljana – Vlačićeva ulica (**osam** komada), Avenija Dubrava – Aleja Javora (**osam** komada) i Horvaćanska cesta (Ulica I. M. Ronjgova) – Ulica M. Radev (**šest** komada) (**1.911,00 €**).

Temeljem istog projekta, samo montaža signalizatora izvršena je na lokacijama: Ulica Hrvatskog sokola – Ožujska ulica (**deset** komada), Avenija Dubrava – Ljubijska ulica (**osam** komada) i Horvaćanska cesta – Ulica Hrvatskog sokola (**šesnaest** komada). U tijeku je izrada dokumentacije za spajanje signalizatora na navedenim raskrižjima, te će se nakon toga izvršiti spajanje i puštanje u rad.

Za ugradnju 76 komada signalizatora koji su nabavljeni tijekom 2023. čeka se izrada dokumentacije za spajanje nakon čega će se izvršiti montaža, spajanje i puštanje u rad.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj ugrađenih zvučnih signalizatora, prema lokacijama	177 (25 lokacija)	154 (19 lokacija)	65.409,46 €

Aktivnost 4 - rok provedbe - kontinuirano, prema planu prioriteta

Postavljati taktilne površine (crte vodenja i crte/polja upozorenja)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Sektor za ceste, Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, izvršio je postavljanje **66** taktilnih površina na **deset lokacija**: rotor Riječka ulica – Ulica R. Cimermana – Remetinečka cesta, rotor Kranjčevićeva ulica - Nova cesta – Ulica B. Adžije, Nalješkovićeva ulica – Avenija M. Držića, UPU Heinzelova - Vukovarska ulica 2 i 3 te nogostup 5 i 6, Ulica Iv.B (naselje Borovje), desni skretić i pješačko-biciklistička staza Ivana Reka, Ulica Vale Vouka, Ulica Paunovac, Hudobička ulica i autobusna stajališta u zoni raskrižja Sisačka – Burićeva (**13.462,80 €**).

Postavljene su taktilne površine od tramvajskih/autobusnih stajališta do ulaza u pothodnik i kroz pothodnik kod naselja Sopot, Siget, Trnsko i Savski gaj. (Napomena: utrošena sredstva za taktilne površine prikazana su u ukupnom iznosu troška rekonstrukcije pothodnika prikazanom u Aktivnosti 2., Mjere 3., ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Broj postavljenih taktilnih površina, prema lokacijama	56 komada (7 lokacija); 120 m	66 komada (10 lokacija); 4 lokacije - pothodnici kod naselja Sopot, Siget, Trnsko i Savski gaj	13.462,80 €

Aktivnost 5 - rok provedbe - kontinuirano, prilikom svake rekonstrukcije

Upuštati rubnjake tijekom rekonstrukcije i gradnje prometnica

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Podružnica Zagrebačke ceste izvršila je upuštanje **889,90 m rubnjaka** (59 lokacija, petnaest gradskih četvrti), a za navedeno je utrošeno **48.944,50 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5. Broj upuštenih rubnjaka	142 lokacije; 87 upuštenih rubnjaka + 1.262,22 m	59 lokacija, 889,90 m	48.944,50 €

Aktivnost 6 - rok provedbe – kontinuirano

Povećavati pristupačnost zelenih površina, rekreacijskih parkova i prostora za javno okupljanje građana i osigurati prohodnost i povezanost staza i nogostupa

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Parkirališna mjesta

U izvještajnom razdoblju obilježeno je **37** parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom za što je utrošeno cca. **7.500,00 €**. Prema dostupnoj evidenciji rješenjem Grada određena je uspostava oko 3000 parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom, dok je stvaran broj na području cijelog Grada Zagreba vjerojatno i nešto veći.

Znak pristupačnosti

U izvještajnom razdoblju (do stupanja na snagu novog Zakona o povlasticama u prometu u studenom) Sektor za promet izdao je **2517** znakova pristupačnosti.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6. Broj prilagođenih javnih površina, vrsta i namjena lokacije	87 parkirališnih mjesta	37 parkirališnih mjesta	7.500,00 €

Mjera 4. Poboljšanje pristupačnosti turističkih usluga i proizvoda

Svrha mjere: Usmjeravati pružatelje turističkih i kulturnih usluga na razvoj dijela njihovih ponuda kojim bi se proširio opseg inkluzivnih sadržaja i kojim bi se pružale informacije o pristupačnosti atrakcija, objekata, turističkih usluga i proizvoda za osobe s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Gradski ured za obnovu, izgradnju i prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove

Aktivnost 1 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati dostupnost informacija osobama s različitim vrstama invaliditeta o pristupačnosti turističkih atrakcija, objekata, usluga i proizvoda

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Osigurane informacije kroz "Pristupačni Zagreb", broj javnih objava	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Unaprjeđivati inkluzivnu turističku ponudu usluga i proizvoda

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Nastavljeno je s obogaćivanjem stranice Turističke zajednice grada Zagreba sa sadržajem s kojim se predstavlja turistička ponuda dostupna osobama s invaliditetom, kao i promocija inkluzivnih proizvoda kojima se podržava rad osoba s invaliditetom. Naglasak je stavljen na dostupnost javnog prijevoza, pristupačnih turističkih ruta, pojedinih turističkih atrakcija i smještaja.

Kongresni odjel Turističke zajednice grada Zagreba pomogao je u organizaciji skupova finansijskom potporom te izdavanjem promotivnih materijala:

- 28. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom „Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama – od slogana do realnosti“ čiji je organizator Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH (**1.330,00 €**);
- 17. hrvatski skup osoba oboljelih od neuromuskularnih bolesti u organizaciji Saveza društava distrofičara Hrvatske (SDDH) (**1.330,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Broj unaprijeđenih inkluzivnih turističkih ponuda usluga i proizvoda	6	Navedeno u opisu	2.660,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Osigurati pristupačnost vozila namijenjenih za turističke svrhe

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj pristupačnih vozila	/	/	0,00 €

Mjera 5. Unaprjeđenje kvalitete stanovanja i planiranje dostupnosti dodatnih stambenih kapaciteta osobama s invaliditetom i ulaganje u javno (socijalno) stanovanje

Svrha mjere: Povećati kvalitetu postojećeg stambenog fonda u vlasništvu Grada Zagreba i dostupnost socijalnog stanovanja izgradnjom novih socijalnih stanova za najam osobama s invaliditetom koje ne mogu zadovoljiti stambene potrebe na slobodnom tržištu nekretnina ili nisu u mogućnosti financirati visoke troškove stanovanja i prilagodbe

Nositelji: Gradski ured za upravljanje imovinom i stanovanje, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove, Zagrebački holding d.o.o.

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023.

Izraditi plan unaprjeđenja uvjeta stanovanja glede pristupačnosti i energetske učinkovitosti

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.Izrađen plan i analiza	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Aktivno sudjelovati u procesima za unaprjeđenje propisa za povećanje pristupačnosti zgrada

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj i vrsta aktivnosti sudjelovanja	/	/	
2.2. Broj upućenih prijedloga, inicijativa	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kontinuirano

Dodjeljivati stanove u najam osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U izvještajnom razdoblju dodijeljeno je **četrnaest** stanova.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj dodijeljenih stanova	10	14	0,00 €

Aktivnost 4 - rok provedbe – 2023.

Izmijeniti i dopuniti gradske odluke koje reguliraju područje stanovanja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradska skupština Grada Zagreba na 27. sjednici 5. listopada 2023. donijela je Odluku o najmu stanova (Službeni glasnik Grada Zagreba 32/23) kojom su propisani uvjeti i mjerila za davanje stanova u najam socijalno ugroženim osobama te uvjeti i mjerila za davanje u najam priuštivih stanova, a razlika u vrsti najma je prihodovni cenzus. Stanovi se daju u najam putem javnog natječaja, a kod bodovanja mjerila za utvrđivanje liste reda prvenstva uzima se, između ostalog, socijalno-zdravstveni status članova kućanstva koji donosi određen broj bodova upravo osobama sa invaliditetom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Izmijenjena i dopunjena Odluka	/	1	0,00 €

STRATEŠKI CILJ VIII.

Povećati digitalnu pristupačnost javnih usluga

Mjera 1. Poboljšanje digitalne pristupačnosti usluga i informacijsko-komunikacijske tehnologije

Svrha mjere: Digitalna pristupačnost preduvjet je za ravnopravno sudjelovanje svih građana, a doprinosi pametnom, održivom i uključivom gradu i društvu u cjelini. U procesu digitaliziranja javnih usluga potrebno je poštivati načela pristupačnosti kako bi svi digitalni sadržaji bili dostupni osobama s invaliditetom, neovisno o tipu teškoća

Nositelji: Ured gradonačelnika, Služba za informacijski sustav i tehničke poslove, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje

Aktivnost 1 - rok provedbe – 2023.

Izraditi cijelovitu procjenu pristupačnosti svih sredstava komunikacije gradske uprave s prijedlogom prilagodbe, sukladno standardima pristupačnosti

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Za potrebe procjene pristupačnosti, aktivnosti se provode u sklopu nadogradnji i održavanja postojećih komunikacijskih sredstava.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Izrađena analiza i prijedlog načina i oblika prilagodbe	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 - rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati pristupačnost mrežnih stranica i aplikacija gradske uprave, ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu Grada Zagreba

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Za provedbu Natječaja za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za svih pet vrsta Stipendija Grada Zagreba, uključujući i Stipendiju Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom, **Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom**, uspostavio je elektronički sustav prijave putem aplikacije e-Stipendije. Kandidatima je digitalizacijom, omogućeno podnošenje prijava isključivo online, putem spomenute aplikacije, a dokumenti koji se prilažu mogu biti iz sustava e-Građani ili skenirane preslike. Elektronička prijava podnositeljima omogućava elektroničku ispunu zahtjeva te dostavu potrebne dokumentacije bez potrebe fizičkog dolaska u pisarnice Grada Zagreba ili slanja dokumentacije poštom. Projekt digitalizacije procesa provedbe natječaja razvija se u tri faze, a već u prvoj koja je započela u 2023., kandidatima je omogućena prijava u digitalnoj formi, a u završnoj, trećoj fazi sustav će biti povezan sa svim integracijskim vanjskim sustavima koji će dohvaćati sve potrebne podatke za obradu i odobravanje prijava.

Turistička zajednica grada Zagreba nastavila je prilagođavati svoje internet stranice na NODE.js tehnologiji, koristeći React za frontend i Node.js za backend i Server side rendering. Naprednije korištenje CSS varijabli omogućava jednostavnu manipulaciju boja, veličine fonta te kontrasta web stranice kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo jednostavnije korištenje web stranica i njihovog sadržaja. Također, na internet stranicama je napravljen i SEO prilagođen osobama s invaliditetom korištenjem alt atributa na mjestima na kojima je bila moguća implementacija, a čime se poboljšala pristupačnost slijepim i slabovidnim osobama.

Mrežna stranica ustanove **URIHO** većim je dijelom usklaćena sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora i to prema četiri opća zahtjeva za osiguranje pristupačnosti: mogućnost opažanja, operabilnost, razumljivost i stabilnost. Mrežna stranica ustanove je responsivna, odnosno prilagođena mobilnim uređajima.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Broj prilagođenih aplikacija, prilagođene mrežne stranice	3	3	0,00 €

Aktivnost 3 - rok provedbe – kontinuirano

Poticati prilagodbu programa u lokalnim električnim medijima za osobe s osjetilnim teškoćama (teškoće vida i sluha)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba je tijekom 2023. redovito upućivao komentare i prijedloge medijskim kućama u vezi potrebe prilagodbe sadržaja osobama s oštećenjem sluha. Također, upućen je prijedlog suradnje akterima na političkoj sceni u vezi prilagodbe predizborne kampanje u predstojećim političkim izborima, a sve kako bi se zadovoljilo pravo gluhih i nagluhih osoba na potpunu informaciju u području političkog života.

Električna publikacija ustanove URIHO, **In-portal.hr** (news portal namijenjen osobama s invaliditetom) uskladen je sa Zakonom o pristupačnosti internetskih stranica te Smjernicama CARNET-a za osiguravanje digitalne pristupačnosti. Postavljanjem UserWay plug-in-a za pristupačnost ispunjena je većina zahtjeva europske norme EN 301 549 V2.1.2.

Dvije emisije „**O nama za vas**“ i „**S druge strane**“, TV nakladnika Z1 televizije, prevode se na znakovni jezik.

Svi video sadržaji koje **Udruga invalida rada Zagreba** objavljuje prilagođeni su osobama s osjetilnim teškoćama (snima se audio zvuk, izrađuju se i prilagođavaju „titlovi“).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

3. Broj i vrsta upućenih inicijativa, podržanih kampanja i drugo	16	5	0,00 €
--	----	---	---------------

Aktivnost 4 - rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Unaprijediti digitalni sustav javnoga prijevoza (planovi vožnje, najave)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U svibnju 2023. predstavljena je mobilna aplikacija **Moj ZET** koja putnicima omogućava bržu, lakšu i jednostavniju kupnju svih vrsta karata i kupona za autobuse, tramvaje i uspinjaču. Besplatna mobilna aplikacija dostupna je za preuzimanje u Google Play i App Store. Putem aplikacije može se obaviti kupnja pojedinačnih karata u vozilu kao i registracija aktivne karte prilikom presjedanja u drugo vozilo. Kupiti se mogu i mjesecni, odnosno godišnji kuponi za što je prethodno potrebno spojiti korisnički račun u aplikaciji putem Moj ZET web portala s podatcima evidentiranim u ZET-u.

CeDePe Zagreb je suradnjom u okviru projekta „Pristupačnost 2023 – podizanje svijesti u društvu i pristupačnost korisničkih usluga osoba s invaliditetom“ u organizaciji Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (FER) i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne (HAKOM), sudjelovao u istraživanju potreba prije i tijekom putovanja vlakom te ispitivanju tehnološkog rješenja koje omogućava da se upotrebom tehnologije povećava pristupačnost. U lipnju 2023. održana je međunarodna konferencija „Pristupačna budućnost“ u organizaciji HAKOM-a i časopisa Poslovni.hr. Predstavnik udruge, bio je moderator panel diskusije vezane uz iskustva korištenja željezničkog prijevoza iz perspektive osoba s invaliditetom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Digitalizirani planovi vožnje, najave i drugo	/	2	0,00 €

STRATEŠKO PODRUČJE: KULTURA, SPORT I SLOBODNO VRIJEME

STRATEŠKI CILJ IX.

Poboljšati dostupnost sadržaja javnog života

Mjera 1. Povećavanje dostupnosti inkluzivnih programa iz kulture namijenjene široj javnosti i onih koji afirmiraju kreativne i umjetničke sposobnosti osoba s invaliditetom

Svrha mjere: Proširiti područja sudjelovanja osoba s invaliditetom u kulturnoj i turističkoj ponudi Grada Zagreba

Nositelji: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za kulturu i civilno društvo, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati stručnu, materijalnu i organizacijsku podršku za programe i projekte u kulturi namijenjene široj javnosti koji kreiraju inkluzivne kulturne programe

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za kulturu i civilno društvo, putem *Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2023.*, sufinancirao je sljedeće programe:

- „Afirmacija kulture i umjetnosti gluhih kroz debatu“, **Udruge „Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN“ (2.000,00 €);**
- „Moj lijepi mrak“, **Dramskog studia slijepih i slabovidnih „Novi život“ (1.500,00 €);**
- „Ružno pače“, **Dramskog studia slijepih i slabovidnih „Novi život“ (8.000,00 €);**
- „12. BIT - međunarodni festival kazališta slijepih i slabovidnih“, **Dramskog studia slijepih i slabovidnih „Novi život“ (15.000,00 €);**
- „Uprizorenje kazališta ili stare rane Novog života“, **Dramskog studia slijepih i slabovidnih „Novi život“ (40.000,00 €);**
- „Daske koje novi život znače-obilježavanje 75. obljetnice postojanja“, **Dramskog studia slijepih i slabovidnih „Novi život“ (1.300,00 €);**
- „21. Festival jednakih mogućnosti (21. F=M)“, **Društva tjelesnih invalida (2.500,00 €);**
- „Tjedan inkluzije na Ribnjaku, Malo Kamišibaj kazalište-Priče na znakovnom jeziku“, **Udruge Kozlići (700,00 €).**

Gradski ured za kulturu i civilno društvo, putem *Posebnog javnog poziva za financiranje programa kulture i umjetnosti u zajednici*, sufinancirao je program „Sesvetske daske koje život znače (Inkluzija kroz inkluziju)“, **Dramskog studia slijepih i slabovidnih „Novi život“ (7.000,00 €).**

Gradski ured za kulturu i civilno društvo, putem *Posebnog javnog poziva za financiranje programa međunarodne i međugradske suradnje i mobilnosti*, sufinancirao je sljedeće programe **Udruge „Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN“:**

- „Deaf Band Dlan na Deaf Tattoo Expo“ i „Festival kulture i umjetnosti Gluhih“, održan u Malmö, Švedska (**2.100,00 €);**
- „Tužni klaun“ na festivalu kulture i umjetnosti Gluhih „Salvia“, održan u Trapani, Italija (**1.500,00 €).**

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Kultura jednakih mogućnosti“, **Društva tjelesnih invalida**, koji je obuhvatio organizaciju 21. Festivala jednakih mogućnosti, organizaciju i postav tri izložbe likovnih radova umjetnika s invaliditetom te predstavu „Ezopov kolaž“ u Zagrebačkom kazalištu lutaka (**9.200,00 €**).

Turistička zajednica grada Zagreba podupirala je:

- „Festival slijepih i slabovidnih – BIT 2023.“, u organizaciji Kazališta slijepih i slabovidnih „Novi život“ (**3.500,00 €**);
- „Festival jednakih mogućnosti“, u organizaciji Društva tjelesnih invalida (**3.980,00€**).

Centar Novi Jelkovec aktivno je utjecao na povećavanje dostupnosti inkluzivnih programa iz kulture namijenjenih široj javnosti, kroz sudjelovanje i organizaciju jedanaest izložbi, trinaest kreativnih radionica te šest koncerata i sličnih događanja.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj provedenih inkluzivnih programa i projekata	5	15	
1.2. Broj uključenih korisnika	4059 posjetitelja/32 sudionika	21.317 korisnika/1200 posjetitelja	98.280,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Pružati stručnu, materijalnu i organizacijsku podršku za projekte i programe udruga i institucija koji amaterski i profesionalno afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za kulturu i civilno društvo, putem *Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2023.*, sufinancirao je sljedeće programe udruga i institucija koje amaterski i profesionalno afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom:

- „Plesne cipele+vibracije = plesne vještine 2“, **Udruge gluhoslijepih osoba grada Zagreba (1.500,00 €)**;
- „Kultura gluhoslijepih osoba vs. Čujućih osoba“, **Udruge gluhoslijepih osoba grada Zagreba (1.100,00 €)**;
- „Gluhoslijepo stvaralaštvo“, **Udruge gluhoslijepih osoba grada Zagreba (1.100,00 €)**;
- „Redovni program "DLAN"“, **Udruge „Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura Gluhih-DLAN“ (1.800,00 €)**;
- „Dramski studio DODIR (i) 2023“, **Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba Dodir (700,00 €)**;
- „Dodir Art 2023.“, **Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba Dodir (700,00 €)**.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte udruga:

- „Kulture i igara“, **Udruge slijepih Zagreb**, čiji je cilj prilagoditi i učiniti pristupačnim kulturne i sportske sadržaje kako bi ostvarili ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u javnom životu, kulturi i sportu (**8.950,00 €**) (Napomena: opis projekta i u Mjeri 3., Aktivnosti 2. ovog strateškog cilja i strateškog područja);
- „Volimo umjetnost“, **Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba**, s ciljem uključivanja korisnika u kulturni život zajednice, ali i približavanje umjetničkog stvaralaštva osoba s invaliditetom zajednici (**8.950,00 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj provedenih programa i projekata	6	8	
2.2. Broj uključenih korisnika	26 sudionika/26 prevoditelja/5 volontera/1142 korisnika	1569 korisnika	24.800,00 €

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Pružati stručnu, materijalnu i organizacijsku podršku za projekte i programe udruga i institucija za programe tehničke kulture za osobe s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- kroz „Program za osobe s invaliditetom“, **Zagrebačka zajednica tehničke kulture (CTK Dubrava)** u suradnji s Centrom za rehabilitaciju Zagreb i Poliklinikom SUVAG, provela je radionice za radne aktivnosti i psihosocijalnu rehabilitaciju osoba s intelektualnim teškoćama i radionice 3D modeliranja i printanja te crtanja s 3D olovkama (**1.592,67 €**);
- kroz projekt „Politehničke radionice“, **Zagrebačka zajednica tehničke kulture (CTK Črnomerec)** provela je s polaznicima Osnovne škole „Nad Lipom“ i štićenicima Specijalne bolnice za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama prilagođene radionice za djecu s teškoćama u razvoju (**1.592,67 €**);
- **Otvorena računalna radionica „Svi smo protiv“** provela je online edukacije osoba s invaliditetom za samostalan rad na računalu, osnovni i napredni tečaj za internet te edukacije članova obitelji/skrbnika/udomitelja o osnovama informatičke pismenosti i otklanjanja grešaka na računalu pod nazivom „Darujmo im prozor u svijet“, „Leon“ i „Jednaki u mogućnostima“ (**1.029,41 €**);
- **Radio klub slijepih „Louis Braille“** proveo je šest programa namijenjenih slijepim i slabovidnim osobama (**1.858,12 €**);
- **Zagrebački foto-kino savez** provodi besplatne tečajeve, projekcije i izložbe digitalne fotografije za osobe oštećena sluha i ostale osobe s invaliditetom (**2.787,18 €**).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj programa i projekata	14	13	8.860,05 €

3.2. Broj uključenih korisnika	677	731
--------------------------------	-----	-----

Mjera 2. Povećavanje dostupnosti kulturno-edukativnih sadržaja osobama sa senzoričkim teškoćama

Svrha mjere: Prilagoditi kulturno-edukativne sadržaje i programe osobama sa senzoričkim teškoćama

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za kulturu i civilno društvo, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati audiodeskripciju i prijevod na hrvatski znakovni jezik i titovanje filmskih projekcija i kazališnih predstava

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Uz potporu Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo, putem *Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2023.*, **Udruga za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator**, u sklopu „15. Festivala prava djece 2023.“, u kinu Kinoteka prikazala je dva filma: *Dnevnik Pauline P. i Mali detektivi i tajna morskih dubina*, prilagođena gluhim i nagluhim osobama putem titlova te slijepim i slabovidnim osobama putem audiodeskripcije (**5.000,00 €**).

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- „Uključi me kulturno 2023./24.,“ **Udruge za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator**, u sklopu kojeg je u 2023. u Satiričkom kazalištu Kerempuh izvedena predstava *Ja od jutra nisam stao* s titlovima za gluhe i nagluhe osobe (**7.900,00 €**);
- „Budi ja i širi svijest“, **Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“**, u sklopu kojeg je dokumentarni film *U zagrljaju samoće* preveden i titovan na engleski jezik (**10.500,00 €**) (Napomena: opis projekta i u Strateškom području: Zaštita od nasilja i sudjelovanje u političkom životu, Strateškom cilju X., Mjeri 2., Aktivnosti 3.).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj prilagođenih filmskih projekcija	3	3	
1.2. Broj prilagođenih kazališnih predstava	9	1	23.400,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati pristupačnost javnih manifestacija, muzejskih postava i drugih kulturnih sadržaja osobama sa senzoričkim teškoćama

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za kulturu i civilno društvo sufinancirao je sljedeće programe:

- „Senzorne projekcije“ **Hrvatskog filmskog saveza (3.000,00 €);**
- Osuvremenjivanje stalnog postava *Tema 33 - iz fotografskog atelijera, Muzeja grada Zagreba*, u sklopu kojeg se vodilo računa o slijepim i slabovidnim osobama te je postavljena reljefna fotografija za taktilni doživljaj s legendom na brajici (**2.800,00 €**);
- „Info-taktilne točke“ **Muzeja grada Zagreba (4.700,00 €).**

Ustanova **Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“** organizirala je događanje „Yarn Bombing Livada cvijeća“ koje je imalo za cilj osvještavanje mogućnosti i potreba osoba s gluholjepoćom i osoba s višestrukim teškoćama, u sklopu kojeg su održane iskustvene radionice te je organizirano gostovanje književnice Jelene Pervan koja je čitala priču uz simultano prevođenje na znakovni jezik, uz podršku Hrvatskog saveza gluholjepih osoba Dodir.

Višegodišnjim osiguravanjem pretplatnih karata za koncerte Zagrebačke filharmonije, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom kontinuirano približava kulturni prostor osobama s invaliditetom. Karte koriste organizacije civilnog društva Grada Zagreba, a u izvještajnom razdoblju dodijeljeno je 110 pretplatničkih ulaznica u iznosu od **9.800,00 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj pristupačnih manifestacija, muzejskih i drugih kulturnih sadržaja	9/17 projekcija	5	20.300,00 €
2.2. Broj korisnika	757 posjetitelja	94.316 posjetitelja ³	

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Nabavljati knjižnu građu prilagođenu slijepim osobama (zvučne knjige)

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Uz potporu Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo **Zaklada Čujem, vjerujem, vidim** snimila je 55 zvučnih knjiga, a riječ je o pjesničkim, proznim i književno-esejističkim djelima, popularno-znanstvenim djelima za djecu i mlade te klasičnim i drugim djelima kršćanske teologije i duhovnosti (**20.000,00 €**).

³ Prikazan broj korisnika obuhvaća ukupan broj posjetitelja provedenih aktivnosti, uključujući i osobe s invaliditetom.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Knjigom protiv stresa“, **Zaklade Čujem, vjerujem, vidim**, temeljem *Javnog natječaja iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom (10.400,00 €)* i *Javnog natječaja iz područja zaštite zdravlja (3.500,00 €)*, u ukupnom iznosu od **13.900,00 €**. U sklopu projekta snimljeno je šesnaest zvučnih knjiga te digitalizirano 30 tiskanih knjiga o mentalnom i drugom zdravlju za slike i druge osobe koje ne mogu koristiti standardni tisk (Napomena: opis projekta i u Strateškom području: Zdravstvena zaštita i rehabilitacija; Strateškom cilju III., Mjeri 3., Aktivnosti 7.).

Na sajmu knjiga *Interliber Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“* predstavio je senzorne knjige nastale kroz projekt „Četiri godišnja doba“ u cilju osvještavanja pismenosti osoba s oštećenjem vida.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Nabavljeni prilagođeni knjižni građa	Da	Da	
3.2. Vrsta i količina nabavljeni prilagođene knjižne građe	91 zvučna knjiga/ 41 tiskana knjiga digitalizirana	71 zvučna knjiga/ 30 tiskanih knjiga digitalizirano	33.900,00 €

Mjera 3. Povećavanje sudjelovanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportskim aktivnostima i rekreaciji

Svrha mjere: Osigurati sudjelovanje djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom u sportskim aktivnostima i rekreaciji te sportskim manifestacijama na jednakoj osnovi s drugim građanima

Nositelji: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati stručnu, materijalnu i organizacijsku podršku za programe i projekte u sportu namijenjene inkluziji djece s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- „Moje pravo na igru i sport“ **Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce**, čiji je cilj da se kroz organizirano provođenje slobodnog vremena djece i mlađih s teškoćama u razvoju i njihovih roditelja, utječe na pravodobno prepoznavanje, zaustavljanje i sprečavanje nasilja među djecom i mlađima s teškoćama, kao i u grupama vršnjaka. Kroz sportsko-rekreacijski program i ostale aktivnosti utječe se na usvajanje socijalnih vještina djece, kvalitetan psihomotorički razvoj i integraciju djece u lokalnu zajednicu (Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Strateškom području: Zaštita od nasilja i sudjelovanje u političkom životu, Strateškom cilju X., Mjeri 1., Aktivnosti 4.)

- „U sportu smo jednaki!“ **Skijaškog kluba za osobe s invaliditetom „Sljeme“**, u okviru kojeg su, kroz programske aktivnosti koje su uključivale susrete na vanjskim prostorima na području Grada Zagreba, osobe bez invaliditeta imale zadatak pomagati u sportsko-rekreativnim aktivnostima osobama s invaliditetom na način da su uz njih vježbali te pomagali oko kretanja u prostoru i izvođenja zadataka. Tijekom vježbanja pružali su podršku i motivaciju osobama s invaliditetom kako bi se osjećale samopouzdano, ugodno i motivirano tijekom sportskih aktivnosti (**8.700,00 €**);
- „Čigrin let“ **Taekwondo kluba Čigra**, u sklopu kojeg su se provodili treninzi za djecu sa Syndromom Down. Projekt se provodi u suradnji s Udrugom za Down Syndrom Grada Zagreba i okupio oko 40-ak polaznika. U sklopu projekta odvijale su se i radionice, seminari i stručna predavanja, za roditelje djece, iz specifičnih područja i tematika usko vezanih za probleme njihove djece, s ciljem što boljeg napretka i dugoročne samostalnosti (**3.700,00 €**).

Gradski ured za kulturu i civilno društvo sufinancirao je projekt „Zajedno protiv predrasuda i diskriminacije“ **Planinarskog društva slijepih „Prijatelji planina“** koji je služio kao pokretač za uključivanje slijepih u aktivnosti zajednice. Zajedničkim sudjelovanjem sa osobama koje su videće na planinarenjima na neposredan način dolazi se do međusobnog upoznavanja i prihvatanja. Metodom žive biblioteke u pokretu planinari koji vide suočavaju se s njihovim vlastitim predrasudama - slijepim osobama (**5.000,00 €**).

Turistička zajednica grada Zagreba podupirala je razna natjecanja za osobe s invaliditetom, a istaknuti valja sljedeća:

- „SMA Croatia Run“, organizator Društvo distrofičara Zagreb (**1.261,00 €**);
- „Sirius open – teniski turnir osoba s invaliditetom u kolicima“, organizator Teniski klub osoba s invaliditetom Sirius (**1.330,00 €**).

Zagrebački sportski savez gluhih kontinuirano raste u provođenju aktivnosti za djecu s oštećenjem sluha. Uz sportskog trenera i trenere volontere u klubu Silent te uz pomoć Hrvatskog sportskog saveza gluhih i njihovih trenera, provode se univerzalni sportski programi za djecu s oštećenjem sluha, a za njih i njihove roditelje u suradnji s Edukacijsko - rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu i razne radionice. Provodi se i program uključivanja djece s oštećenjem sluha u redovan sustav sporta. Za svu djecu se kroz program Zagrebačkog sportskog saveza gluhih osigurava potpuno besplatni ljetni sportski kamp (**13.500,00 €**).

Centar Novi Jelkovec proveo je niz raznih sportskih aktivnosti i rekracija za svoje korisnike, kao što su obilježavanje Europskog tjedna sporta; sudjelovanje korisnika Centra na obilježavanju Europskog tjedna sporta u organizaciji CeDePe Zagreb; izleti u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, Samobor, SRC Jezero Granešina; odlazak na bazen Jelkovec i SRC Jarun; terapija pokretom i plesom; urbano vrtlarstvo u Terapijskom vrtu Sesvete i suradnja u zajednici; tai-chi. Održana je i edukacija o zdravim stilovima života i važnosti tjelesne aktivnosti na otvorenom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj podržanih programa i projekata	4	7	33.491,00 €
1.2. Broj uključene djece	64	210	

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirani

Osiguravati sportsko-rekreativne sadržaje za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom blizu mesta stanovanja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- „Šlamprla pliva, igra stolni tenis i istražuje prirodu“ **Udruge „OZANA“** čiji je cilj poticati i omogućiti sudjelovanje osoba s invaliditetom u javnom životu, kulturi i sportu te osigurati sadržaje i aktivnosti koje će osobe s teškoćama te djecu i mlade u zajedničkim druženjima i sportskim aktivnostima potaknuti na stjecanje novih znanja i vještina, osvijestiti potrebu razumijevanja i prihvatanja drugačijih u cilju poboljšanja kvalitete života i zdravlja (**9.100,00 €**);
- „Kulture i igara“ **Udruge slijepih Zagreb**, u okviru kojeg su se, između ostalog, organizirale i aktivnosti rekreativnog trčanja na Bundeku i sportske igre mlađih na Sljemenu (Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Mjeri 1., Aktivnosti 2. ovog strateškog cilja i strateškog područja);
- „Unaprijeđenje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba“ **Saveza gluhih i nagluhih grada Zagreba**, unutar čijih programskih aktivnosti su osmišljene i rekreativno - sportske aktivnosti koje su obuhvaćale gluhu i čujuću djecu. U sklopu istoimenog programa, organiziraju se i rekreativne sportske aktivnosti za odrasle. Na taj se način podiže svijest o važnosti i potrebi bavljenja sportom i brizi za vlastito zdravlje (Napomena: opis programa, kao i troškovi programa u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Strateškom području: Socijalna zaštita, neovisno življenje i uključenost u zajednicu, Strateškom cilju V., Mjeri 4., Aktivnosti 1.).

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlađe sufinancirao je aktivnosti **Zagrebačkog parasportskog saveza**, koji i dalje aktivno provodi program „**Univerzalne parasportske škole**“ na lokacijama Centar za sport i rekreaciju Zagreb, ZSC „D. Šurbek“ i Osnovna škola Antuna Mihanovića. U sklopu Univerzalne parasportske škole polaznici su sudjelovali na natjecanjima (2. parasportske igre mlađih - Memorijal Anto Čavar, natjecanje Univerzalne parasportske škole u Dubravi, natjecanje „Naše pravo na sport“, Božićni turnir za mlađe, Prvenstvo Grada Zagreba u boći) i sportsko-rekreativnim priredbama (Školski parasportski dan u Osnovnoj školi Fran Galović i Europski tjedan mobilnosti). Broj sudionika na navedenim aktivnostima bio je između petnaest i 30. Savez osigurava kvalitetu, dostupnost i raznovrsnost socijalnih usluga te socijalnim ulaganjem omogućuje sudjelovanje osoba u programima provedenim u Gradu Zagrebu.

Također, Gradski ured za obrazovanje, sport i mlađe podržavao je **Zagrebački sportski savez gluhih**, koji je tijekom 2023. na nekoliko lokacija u Gradu Zagrebu provodio sportsko-rekreativne sadržaje za djecu s oštećenjem sluha. Na bazenu Utrina provodio se plivački dio univerzalnog sportskog programa dva puta tjedno, na Kineziološkom fakultetu dva puta tjedno provodila se gimnastika, a u Centru za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, četiri puta kroz tjedan provodili su se rukomet i futsal te ostali sportovi. Atletski dio programa provodio se na Sveticama (**13.200,00 €**).

Sportske aktivnosti kontinuirani su dio programa i Dnevnog centra „Mali dom–Zagreb“. Kroz adaptirane sportske igre omogućeno je aktivno sudjelovanje korisnicima s opsežnim motoričkim, senzoričkim, komunikacijskim i ostalim potrebama. Kao i svake godine u lipnju 2023. održani su sportski susreti „Malodomijada“ gdje se uz svečano otvaranje i zatvaranje, kroz tjedan održavaju sportska natjecanja u kojima uz korisnike Centra sudjeluju i suradne ustanove u zajednici (CeDePe Zagreb, Montessori vrtić, kao i obitelji korisnika).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

2. Broj pristupačnih sportsko-rekreativnih sadržaja	29	25	22.300,00 €
---	----	----	-------------

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati podršku za razvoj vrhunskoga sporta osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade temeljem *Javnog natječaja za dodjelu finansijske potpore vrhunskom sportu 2023.* sufinancirao je program ili projekt sljedećih saveza:

- **Zagrebačkog parasporskog saveza** kojim su osigurana sredstva za vrhunske paraspordaše, kako bi se dodatno sufinancirale njihove potrebe i omogućilo postizanje vrhunskih sportskih rezultata. U 2023. programom potpore vrhunskom parasportu obuhvaćeno je 28 paraspordaša iz sljedećih parasportova: para atletika, para stolni tenis, para skijanje, kuglanje slijepih i slabovidnih osoba, para plivanje, para taekwondo, para streljaštvo, para karate, parašah, para boćanje (19.200,00 €).
- **Zagrebačkog sportskog saveza gluhih** koji je time dobio sredstva za tri vrhunska sportaša. Gluhim sportašima je omogućena ravnopravna borba na međunarodnim natjecanjima, a zauzvrat gluhi sportaši osvajaju odličja i promoviraju svoj grad (21.200,00 €).

Kroz Plan javnih potreba u sportu Grada Zagreba, kroz program natjecanja i stipendija za gluhe sportaše, osigurana su sredstva i za ostale vrhunske sportaše I., II. i III. kategorije.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj i vrsta podržanih programa vrhunskoga sporta	9	11	
3.2. Broj vrhunskih sportaša	72	56	85.400,00 €*

*Prikazana ukupno utrošena sredstva za jedanaest podržanih programa vrhunskoga sporta

Aktivnost 4 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati audiodeskripciju i druge prilagodbe prijenosa sportskih događanja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U suradnji s GNK Dinamo Zagreb, članovima Udruge slijepih Zagreb omogućena je audiodeskripcija nogometnih utakmica Dinama *online* i uživo na stadionu Maksimir.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

4. Broj i vrsta prilagođenih događanja i prijenosa	4	30	0,00 €
--	---	----	--------

Mjera 4. Izgradnja i opremanje dječjih igrališta te uređenje šetnica u skladu s načelom univerzalnog dizajna

Svrha mjere: Učiniti dostupnim mjesto za igru i rekreaciju djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugom djecom i građanima

Nositelji: Gradski ured za mjesnu samoupravu, promet civilnu zaštitu i sigurnost, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

U svim gradskim četvrtima sustavno graditi i opremati dječja igrališta i šetnice pristupačne djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provođena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj novih izgrađenih/opremljenih pristupačnih dječjih igrališta	/	/	0,00 €
1.2. Broj novih izgrađenih/opremljenih pristupačnih šetnica	/	/	

STRATEŠKO PODRUČJE: ZAŠTITA OD NASILJA I SUDJELOVANJE U POLITIČKOM ŽIVOTU

STRATEŠKI CILJ X.

Prevencija i zaštita osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju od svih oblika nasilja

Mjera 1. Osiguravanje zaštite osoba s invaliditetom žrtava nasilja

Svrha mjere: Osigurati ciljane mјere za osobe s invaliditetom, žrtve nasilja neovisno o vrsti i stupnju invaliditeta

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Pratiti podatke o osobama s invaliditetom žrtvama nasilja prema spolu, dobi i vrsti teškoća

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Sukladno Zagrebačkoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2025., Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom prikupio je i obradio godišnja izvješća tri zagrebačka skloništa i pet savjetovališta za žrtve nasilja u obitelji s izdvojenim podacima o korištenju usluga skloništa, odnosno savjetovališta od strane osoba s invaliditetom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Prikupljeni i obrađeni podaci	Da, prikupljeno 8 izvještaja	Da, prikupljeno 8 izvještaja	0,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati smještaj te stručnu, organizacijsku i tehničku podršku za osobe s invaliditetom žrtve nasilja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Usluge zagrebačkih skloništa za žrtve nasilja koristilo je **pet** osoba s invaliditetom i **dvanaestero** djece s teškoćama u razvoju, od čega je u skloništu Doma „Duga - Zagreb“ bilo smješteno pet osoba s invaliditetom i desetero djece s teškoćama u razvoju, dok je u skloništu Ženska pomoć sada – SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji te u skloništu Autonomne ženske kuće Zagreb bilo smješteno po jedno dijete s teškoćama u razvoju.

Usluge zagrebačkih savjetovališta za žrtve nasilja koristilo je ukupno **170** osoba s invaliditetom, od čega je:

- usluge savjetovališta u sklopu Doma „Duga – Zagreb“ koristilo 40 osoba s invaliditetom;

- usluge savjetovališta za žrtve nasilja Autonomne ženske kuće Zagreb koristila 121 osoba s invaliditetom;
- usluge savjetovališta Ženska pomoć sada – SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja koristilo četiri osobe s invaliditetom;
- uslugu savjetovališta Ženska soba koristilo pet osoba žrtava nasilja s invaliditetom.

Centar Silver održao je jednu radionicu za djecu smještenu u Domu „Duga - Zagreb“, u cilju umanjenja stresa i jačanja emocionalne i socijalne kompetencije djece kroz aktivnost igre sa psom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj u okviru smještajnih kapaciteta	/	/	
2.2. Broj korisnika usluga smještaja	7 osoba s invaliditetom/ djece s teškoćama u razvoju	17 osoba s invaliditetom/ djece s teškoćama u razvoju	0,00 €*
2.3. Broj korisnika usluga podrške	101 osoba s invaliditetom	170 osoba s invaliditetom	

* Za rad zagrebačkih skloništa i savjetovališta za žrtve nasilja u 2023. utrošeno je ukupno 653.033,27 €. Nije moguće izdvojiti sredstva koja se odnose isključivo na pružanje pomoći i podrške osobama s invaliditetom jer se ne vodi evidencija o utrošenim sredstvima isključivo za osobe s invaliditetom.

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati dostupnost informacija, tumača i komunikacijskog posrednika žrtvama nasilja s invaliditetom u postupku osiguranja prava u sustavima Grada Zagreba

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Informacije o postupcima ostvarivanja prava žrtava nasilja u obitelji, kontaktima zagrebačkih skloništa i savjetovališta za žrtve nasilja u obitelji dostupne su na službenim stranicama Grada Zagreba.

Također, u sklopu mrežne stranice www.integracija.zagreb.hr objavljene su informacije i vodič o pravima iz područja socijalne i zdravstvene skrbi te dostupnosti socijalnih usluga koje Grad Zagreb osigurava za osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita, između ostalih i osobama s invaliditetom.

Zagrebačka skloništa i savjetovališta za žrtve nasilja osiguravaju dostupnost informacija žrtvama nasilja s invaliditetom u postupku osiguranja prava u sustavima Grada Zagreba, a u izvještajnom razdoblju nije bilo potrebe za tumačima i komunikacijskim posrednicima u direktnom radu s osobama s invaliditetom žrtvama nasilja.

Pokazatelji rezultata	2022. ⁴	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	--------------------	-------	-------------------

⁴ Navedeno u opisu aktivnosti u *Izvješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.*

3.1. Osigurane informacije	Da	Da	
3.2. Osigurani tumači	Navedeno u opisu	Navedeno u opisu	0,00 €
3.3. Osigurani komunikacijski posrednici	Navedeno u opisu	Navedeno u opisu	

Aktivnost 4 – rok provedbe – kontinuirano
Osnaživati osobe s invaliditetom za prijavljivanje nasilja nadležnim institucijama
Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe ili projekte:

- „NE nasilju nad ženama s invaliditetom – 4“ **Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske**, u cilju osnaživanja žena s invaliditetom za prepoznavanje i prijavu nasilja te podizanja razine svijesti građana o nasilju nad ženama s invaliditetom (423 korisnika). Povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama objavljeno je priopćenje za medije o problemu povećanja obiteljskog nasilja nad ženama i femicida, s posebnim naglaskom na žene s invaliditetom (**10.600,00 €**) (Napomena: opis projekta i u Mjeri 2., Aktivnostima 1. i 3. ovog strateškog cilja i strateškog područja te u Strateškom cilju XI., Mjeri 1, Aktivnosti 4. ovog strateškog područja);
- „Pristupačno i sigurno na internetu“ **Udruge za samozastupanje**, u sklopu kojeg je 38 osoba s intelektualnim teškoćama kroz 45 informatičkih radionica upoznato s pojmovima sigurnosti na internetu, mogućnostima korištenja interneta, otvaranjem računa e-pošte ili osobnog računa na društvenim mrežama te informirano o sustavu e-Građani. Izrađen je i lako razumljivi letak o sigurnosti na internetu (**3.400,00 €**);
- „Moje pravo na igru i sport“ **Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce**, u sklopu kojeg je, kroz organizirano provođenje slobodnog vremena 42 djece i mladih s teškoćama u razvoju i njihovih roditelja, omogućeno pravodobno prepoznavanje, zaustavljanje i sprječavanje nasilja (**5.000,00 €**) (Napomena: opis projekta i u Strateškom području: Kultura, sport i slobodno vrijeme, Strateškom cilju IX., Mjeri 3., Aktivnosti 1.)

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj radionica/edukacija/grupa podrške	9 radionica/edukacija/grupa podrške	47 radionica/edukacija/grupa podrške	
4.2. Broj javnih objava	1 objava	1 objava	19.000,00 €
4.3. Broj korisnika radionica/edukacija/grupa podrške	246 korisnika	503 korisnika	

Mjera 2. Prevencija nasilja i senzibilizacija javnosti
Svrha mjere: Svrha je mjere prevenirati nasilje nad osobama s invaliditetom edukacijom i senzibilizacijom samih osoba s invaliditetom, stručnjaka i šire javnosti
Nositelji: Ured gradonačelnika, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Provoditi edukacije stručnjaka koji rade s osobama s invaliditetom o nasilju nad ženama s invaliditetom i osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U sklopu projekta „**NE nasilju nad ženama s invaliditetom – 4**“ Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske provedene su i sljedeće aktivnosti:

- Edukacija o digitalnim vještinama pod nazivom „DigitALL: Inovacija i tehnologija za ravnopravnost spolova“, povodom Međunarodnog dana žena (46 sudionika);
- Sedmodnevni trening SOIH – Mreže žena s invaliditetom u sklopu kojeg je dvadeset korisnika iz Grada Zagreba sudjelovalo na edukacijama i radionicama koje su ih osnažile za poduzimanje inicijativa i veće sudjelovanje u borbi protiv nasilja;
- Trodnevna edukacija za žene s invaliditetom koje su ujedno i voditeljice savjetovališta za osobe s invaliditetom u RH, u suradnji s partnerom na projektu, Domom „Duga - Zagreb“. Teme su bile obiteljsko nasilje te psihosocijalna podrška žrtvama obiteljskog nasilja, osobama s invaliditetom, kao i tehnike savjetovanja žrtava obiteljskog nasilja i organizacija rada savjetovališta. Održano je ukupno deset predavanja, za 35 sudionika;
- Povodom Međunarodnog dana ljudskih prava organiziran je okrugli stol na temu „75 godina Opće deklaracije o ljudskim pravima“ te su predstavljeni rezultati Kampanje 16 dana aktivizma (32 sudionika).

(Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Mjeri 1., Aktivnosti 4. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj edukacija	4 edukacije	4 edukacije	
1.2. Broj sudionika u edukacijama	163 sudionika	133 sudionika	0,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Provoditi edukacije djelatnika u obrazovnim, zdravstvenim, ustanovama socijalne skrbi i drugim ustanovama o prevenciji i ranom detektiranju nasilja nad djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt pod nazivom „Nasilju NE - toleranciji DA“ **Saveza društava distrofičara Hrvatske**, u cilju unapređenja znanja učenika o dječjim i ljudskim pravima te doprinosa smanjivanju svih pojavnih oblika nasilja nad i među djecom. Ciljna skupina su učenici razreda koje pohađaju i djeca s teškoćama u razvoju, a provodi se u deset osnovnih i srednjih škola na području Grada Zagreba. Partner na projektu je Obrtnička škola za osobne usluge Zagreb, a u izvještajnom razdoblju održane su edukacije u šest škola, za 132 učenika (**4.200,00 €**).

Nadalje, Savez društava distrofičara Hrvatske je, u suradnji s Osnovnom školom Frana Galovića Zagreb, obilježio Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja poznat pod nazivom „Dan ružičastih majica“, u Dječjem vrtiću Iskrice u Zagrebu, održavanjem edukacije i radionice o vršnjačkom nasilju – prevenciji i borbi protiv nasilja na temu „Prijateljstvo“ za dvadeset korisnika. Djeci su podijeljeni ružičasti baloni s prigodnom porukom „STOP vršnjačkom nasilju“.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2.1. Broj edukacija	1 edukacija	7	4.200,00 €
2.2. Broj sudionika u edukacijama	/	152	

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Provoditi kampanje educiranja javnosti i osoba s invaliditetom/djece s teškoćama u razvoju radi prepoznavanja i zaštite od svih oblika nasilja i zlostavljanja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U sklopu projekta „NE nasilju nad ženama s invaliditetom – 4“ Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, provedena je **kampanja „16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja“**. U sklopu kampanje izrađeni su i tiskani plakati, letci i razglednice u svrhu podizanja razine svijesti o problematici nasilja u lokalnim zajednicama. Održana su medijska predstavljanja, a na javnim mjestima podijeljene su bijele vrpce i letci u cilju senzibiliziranja građana.

Tijekom kampanje, u Gradu Zagrebu podijeljeno je 635 letaka, 603 razglednice i 635 bijelih vrpci. Nadalje, povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske objavila je priopćenje za medije kojim je pozvala Vladu Republike Hrvatske da skloništa za žene žrtve nasilja učini potpuno pristupačnim ženama s invaliditetom.

(Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Mjeri 1., Aktivnosti 4. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt pod nazivom „Budi ja i širi svijest“ **Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“**, u sklopu kojeg je osmišljena i provedena kampanja o specifičnom dvostrukom senzoričkom oštećenju vida i sluha te su snimljena tri videoskeča pod nazivom „Budi ja i širi svijest“ (Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Strateškom području: Kultura, sport i slobodno vrijeme; Strateškom cilju IX., Mjeri 2., Aktivnosti 1.).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj i vrsta kampanja	2 kampanje podizanja svijesti javnosti	2 kampanje podizanja svijesti javnosti	0,00 €

Aktivnost 4 – rok provedbe – kontinuirano

Prilagođavati dokumente iz područja zaštite ljudskih prava i zaštite od nasilja i zlostavljanja za osobe s različitim vrstama oštećenja

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Zagrebačka strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2025. izrađena je u zvučnom formatu i u formatu EPUB, kojeg osobe s teškoćama čitanja standardnog tiska mogu čitati na više načina (pomoću govorne jedinice, brajevog retka ili podešavanjem veličine fonta i kontrasta na ekranu).

Prilagođena verzija dokumenta uvrštena je u katalog Hrvatske knjižnice za slijepce. Zvučna verzija dokumenta dostupna je i na YouTube kanalu Grada Zagreba.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4. Broj prilagođenih dokumenata (vrsta)	1 strateški dokument	1 strateški dokument	280,00 €

STRATEŠKI CILJ XI.

Osiguravanje ravnopravnog sudjelovanja u demokratskom procesu

Mjera 1. Povećanje sudjelovanja osoba s invaliditetom u izbornom procesu

Svrha mjere: Osigurati uživanje političkih prava osoba s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za upravljanje imovinom i stanovanje, Gradski ured za opću upravu i imovinsko-pravne poslove, Ured gradonačelnika, Gradski ured za mjesnu samoupravu, promet, civilnu zaštitu i sigurnost, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Pratiti i osiguravati pristupačnost glasačkih mjesta

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Na izborima za članove vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, održanim 7. svibnja 2023., sukladno Zakonu o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, birač koji zbog teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći ne može samostalno glasovati, mogao je o tome obavijestiti nadležno izborno povjerenstvo. Izborno povjerenstvo koje je birač pravovremeno obavijestio da ne može pristupiti na biračko mjesto, bilo je dužno o tome obavijestiti birački odbor. Nakon što je birački odbor utvrdio da birač koji je podnio zahtjev za glasovanje izvan biračkog mjeseta upisan u izvadak iz popisa birača koji je dostavljen na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora odredio je najmanje dva člana biračkog odbora koji su birača posjetiti na adresi njegova prebivališta i omogućili mu glasovanje.

Biraču koji je pristupio na biračko mjesto, ali mu je zbog invaliditeta onemogućena pristupačnost biračkom mjestu, omogućilo se glasovanje ispred biračkog mjeseta.

Sukladno navedenom, u skladu s mogućnostima pojedinih biračkih mesta, osobama s invaliditetom omogućilo se glasovanje, iako u 2023. nije bilo prilagodbe novih glasačkih mesta.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Broj prilagođenih mesta u odnosu na ukupan broj biračkih mesta	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Prilagođavati glasačka mesta u skladu s potrebama osoba s različitim vrstama invaliditeta

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Sukladno Zakonu o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (NN 25/19) biračka mesta određuju se vodeći računa, između ostalog, o pristupačnosti biračkog mesta osobama s invaliditetom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Upućen poziv organizacijama osoba s invaliditetom s prijedlogom prilagodbe	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Educirati članove izbornih povjerenstava i biračkih odbora o inkluzivnom izbornom procesu

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj organiziranih edukacija za članove povjerenstava i biračkih odbora	/	/	0,00 €
3.2. Broj polaznika edukacija	/	/	

Aktivnost 4 – rok provedbe – kontinuirano

Educirati osobe s invaliditetom o njihovim pravima i mogućnostima sudjelovanja u javnom i političkom životu

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „NE nasilju nad ženama s invaliditetom – 4“ **Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske**, u sklopu kojeg je organiziran i okrugli stol na temu „75 godina Opće deklaracije o ljudskim pravima“ povodom Međunarodnog dana ljudskih prava na kojem su sudjelovale osobe s invaliditetom te osobe iz javnog i političkog života. Cilj je bio osnažiti osobe s invaliditetom za zagovaranje potrebe donošenja propisa te njihovo ravnopravno uključivanje u život zajednice (Napomena: opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Strateškom području: Zaštita od nasilja i sudjelovanje u političkom životu, Strateškom cilju X., Mjeri 1., Aktivnosti 4. Opis projekta i u Mjeri 2., Aktivnostima 1. i 3., Strateškog cilja X. u Strateškom području: Zaštita od nasilja i sudjelovanje u političkom životu).

Centar Novi Jelkovec je svoje korisnike educirao o pravima i mogućnostima sudjelovanja u javnom i političkom životu te je proveden niz aktivnosti na tu temu. Jedna od značajnih aktivnosti bila je posjet Hrvatskom saboru u sklopu programa upoznavanja s institucijama državne vlasti.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj organiziranih edukacija/kampanja informiranja za osobe s invaliditetom	Navedeno u opisu ⁵	Navedeno u opisu	0,00 €
4.2. Broj polaznika edukacija/kampanja informiranja za osobe s invaliditetom	192	57	

⁵ Navedeno u opisu aktivnosti u *Izvješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.*

STRATEŠKO PODRUČJE: CIVILNO DRUŠTVO, ISTRAŽIVANJE I SURADNJA

STRATEŠKI CILJ XII.

Unaprjeđenje sustava prikupljanja podataka, participacije u kreiranju politika i suradnje

Mjera 1. Povećanje obuhvata te razine kvalitete i usporedivosti podataka o osobama s invaliditetom

Svrha mjere: Osiguravanje cijelovitih, usporedivih i aktualnih podataka nužan je preduvjet pri planiranju kvalitetnih i ciljanih mjera i aktivnosti Grada Zagreba za osobe s invaliditetom

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 – rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Uspostaviti sustav kontinuiranog prikupljanja podataka o osobama s invaliditetom u Gradu Zagrebu

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1. Uspostavljen protokol i obrazac za prikupljanje podataka	/	/	0,00 €

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Unaprjeđivati sustav prikupljanja podataka o osobama s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Proširena baza podataka s novim podacima	/	/	0,00 €

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Priprema i provedba plana istraživanja u svrhu određivanja potreba i prioriteta pojedinih grupacija osoba s invaliditetom, u svrhu planiranja mjera i aktivnosti

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u suradnji s profesorima sa Studijskog centra socijalnog rada te Filozofskog fakulteta u Osijeku pokrenuo je istraživanje nekih aspekata kvalitete života i pozitivnog mentalnoga zdravlja osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu. Više o provedenom istraživanju u Strateškom području: Zdravstvena zaštita i rehabilitacija, Strateškom cilju III., Mjeri 3., Aktivnosti 8.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Pripremljen plan provedbe istraživanja	/	/	0,00 €

Mjera 2. Participacija osoba s invaliditetom i udruga osoba s invaliditetom u procesu kreiranja politika Grada te potpora civilnom društvu

Svrha mjere: Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje djeluju u korist osoba s invaliditetom nezaobilazni su partneri u kreiranju i provođenju svih gradskih mjera i aktivnosti usmjerenih prema osobama s invaliditetom, stoga je osobito važno osigurati sudjelovanje predstavnika organizacija i osoba s invaliditetom u kreiranju i provođenju politika za osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu. Potporama za rad i provedbu projekata i programa udruga osigurava se stabilnost i kontinuitet civilnog sektora čime se osnažuje za partnersku suradnju u kreiranju i provođenju politika

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Svi gradski uredi koji sufinanciraju projekte i programe udruga

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Osigurati sudjelovanje predstavnika udruga osoba s invaliditetom Grada Zagreba u radu Povjerenstva Grada Zagreba za osobe s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba čine predsjednica i šesnaest članova, od kojih su sedam članova predstavnici udruga osoba s invaliditetom. Udruge osoba s invaliditetom kontinuirano su uključene u planiranje i provođenje svih mjera i aktivnosti Strategije putem svojih predstavnika u Povjerenstvu te radnim skupinama Povjerenstva.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

1. Broj predstavnika udruga osoba s invaliditetom u Povjerenstvu	7 predstavnika ⁶	7 predstavnika	0,00 €
--	-----------------------------	----------------	---------------

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Sufinancirati i pružati podršku institucionalnom i organizacijskom radu udruga osoba s invaliditetom Grada Zagreba

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U 2023. nije raspisan javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih finansijskih potpora udrugama. Finansijska sredstva koja su prethodnih godina bila planirana za dodjelu jednokratnih finansijskih potpora preusmjerena su na sufinciranje programa i projekata udruga temeljem javnih natječaja iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom. Sredstva za financiranje udruga iz ovog područja u 2023. povećana su za 33.173,68 € u odnosu na 2022., a kako bi se omogućio kontinuitet u financiranju programa kroz koje se pružaju izvaninstitucionalne usluge, raspisani je i novi natječaj za trogodišnje programe iz ovog područja. (Napomena: troškovi sufinciranja programa i projekata udruga prikazani su u Mjeri 2., Aktivnosti 3. ovog strateškog cilja i strateškog područja).

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Broj podržanih programa za institucionalnu podršku udrugama	Navedeno u opisu ⁷	Navedeno u opisu	0,00 €

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Sufinancirati programe i projekte udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom je na temelju provedenog:

⁶ U Izješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025. navedeno je kako je 8 predstavnika udruga osoba s invaliditetom sudjelovalo u radu Povjerenstva. Prilikom prikupljanja podataka za Izješće o provedbi mjera i aktivnosti za 2023. Strategije utvrđeno je da je taj podatak netočan te da je u radu Povjerenstva sudjelovalo 7 predstavnika udruga osoba s invaliditetom.;

⁷ Navedeno u opisu aktivnosti u Izješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.

- Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz pružanje izvaninstitucionalnih usluga za razdoblje od 2023. do 2025. godine iz proračuna Grada Zagreba u 2023. sufinancirao **osam** programa, u ukupnom iznosu od **160.000,00 €**;
- Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom iz Proračuna Grada Zagreba za 2023. sufinancirao **22** programa ili projekata, u ukupnom iznosu od **171.800,00 €**;
- Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži iz Proračuna Grada Zagreba za 2023. sufinancirao **jedan** program ili projekt za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, u iznosu od **5.000,00 €**;
- Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja iz Proračuna Grada Zagreba za 2023. sufinancirao **sedam** programa ili projekata za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **26.000,00 €**;
- Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja razvoja mreže socijalnih usluga usmjerenih prioritetnim korisničkim skupinama za razdoblje od 2023. do 2025. godine iz proračuna Grada Zagreba u 2023. sufinancirao **jedan** program za osobe s invaliditetom, u iznosu od **13.600,00 €**;
- Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite zdravlja iz Proračuna Grada Zagreba za 2023. sufinancirao **četrnaest** programa ili projekata za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **62.200,00 €**;
- Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida rata iz Proračuna Grada Zagreba za 2023. sufinancirao **dvanaest** programa ili projekata za osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **73.000,00 €**.

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja mladih i izviđača iz Proračuna Grada Zagreba za 2023.* sufinancirao **jedan** program ili projekt za mlade s invaliditetom, u iznosu od **5.986,43 €**, a temeljem *Javnog natječaja za dodjelu finansijske potpore vrhunskom sportu 2023.* **dva** programa ili projekta za osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **40.400,00 €**.

Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja iz Proračuna Grada Zagreba za 2023.* sufinancirao **jedan** program ili projekt za osobe s invaliditetom, u iznosu od **3.320,79 €**, a temeljem *Javnog natječaja za financiranje udruga iz područja zaštite životinja, poljoprivrede, šumarstva i lovstva iz Proračuna Grada Zagreba za 2023.* **jedan** program ili projekt za osobe s invaliditetom, u iznosu od **4.105,00 €**.

Gradski ured za kulturu i civilno društvo je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja promicanja ljudskih prava iz Proračuna Grada Zagreba za 2023.* sufinancirao **jedan** program ili projekt za osobe s invaliditetom, u iznosu od **5.000 €**.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3. Broj sufinanciranih programa i projekata	75 programa/programa ili projekata	71 program/program ili projekt	570.412,22 €

Mjera 3. Unaprjeđivanje stručne suradnje i suradnje u provedbi projekata

Svrha mjere: Razmjena znanja, iskustava i primjera dobre prakse temelj je za unaprjeđenje postojećih mjera i aktivnosti te planiranje budućih projekata, pri čemu suradnja svih ključnih dionika stvara sinergijski učinak

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Ured gradonačelnika

Aktivnost 1 – rok provedbe – kontinuirano

Sudjelovati na međunarodnim stručnim skupovima; suorganizacija i organizacija stručnih skupova u području invaliditeta

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Grad Zagreb organizirao je niz aktivnosti kojima se uključio u obilježavanje **Europskog tjedna mobilnosti (ETM)**, kampanju Europske komisije, koja se svake godine obilježava od 16. do 22. rujna. Tema ETM-a bila je „**Krećimo se kvalitetnije – štedimo energiju!**“, a odabrana je kako bi potaknula građane da pješačenjem, bicikliranjem i korištenjem alternativnih transportnih rješenja utječu na smanjenje potrošnje energije, smanjenje zagađenja okoliša, ali i poboljšanje životnih uvjeta i zdravlje (**23.048,82 €**).

U suorganizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Grada Zagreba, održan je 28. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem "Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama - od sloganova do realnosti".

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom u suradnji s Gradskim uredom za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom Grada Zagreba i Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH organizirao je okrugli stol pod nazivom „**Grad Zagreb-primjer dobre prakse u osiguravanju javnog prijevoza za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj – vizije pristupačnog i finansijski učinkovitog prijevoza**“. Cilj organiziranja okruglog stola bio je razmotriti moguća unaprjeđenja prijevoza i eventualna nova rješenja te saslušati perspektivu korisnika, ali i iskustva drugih gradova iz Hrvatske i Europske Unije.

Predstavnici ustanova Grada Zagreba, kao i predstavnici organizacija civilnog društva sudjelovali su na nacionalnim i međunarodnim skupovima, konferencijama, okruglim stolovima te kao organizatori/suorganizatori.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1. Broj skupova (sudjelovanje)	41	43	23.048,82 €
1.2. Broj skupova (organizacija/suorganizacija)	25	21	

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

Razvijati suradnju i partnerstvo Grada Zagreba s udrugama osoba s invaliditetom te ustanovama na projektima i programima

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom prijavio je projekt Eco Glow, u suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje Slave Raškaj te socijalnim poduzećima BOLJe i OIL RIGHT, na Erasmus+ poziv za 2023., Mala partnerstva u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih. Cilj Projekta je utvrditi mogućnosti ponovne upotrebe jestivog ulja, s ciljem zaštite okoliša, razvoja novih vještina učenika te senzibiliziranja i edukacije zajednice.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Broj uspostavljenih suradnji i partnerstva	6 projekata	1 projekt	0,00 €

STRATEŠKO PODRUČJE: IZVANREDNE SITUACIJE, HUMANITARNE KRIZE I KATASTROFE

STRATEŠKI CILJ XIII.

Jačanje otpornosti i zaštite osoba s invaliditetom u uvjetima izvanrednih situacija, humanitarnih kriza i katastrofa

Mjera 1. Poduzimanje mjera radi osiguranja zaštite i sigurnosti osoba s invaliditetom u izvanrednim situacijama, humanitarnim krizama, epidemijama i prirodnim katastrofama

Svrha mjere: Izraditi procjene rizika i donijeti mјere za umanjivanje rizika te ugraditi smjernice i postupke iz relevantnih dokumenata u planove zaštite i spašavanja osoba s invaliditetom u kriznim situacijama

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za mjesnu samoupravu, promet, civilnu zaštitu i sigurnost, Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, Zagrebački holding d.o.o.

Aktivnost 1 – 2022./23.

Izvršiti procjenu rizika i donijeti mјere za smanjivanje rizika za osobe s invaliditetom prema tipu teškoća u slučajevima izvanrednih situacija i katastrofa

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Plan djelovanja civilne zaštite Grada Zagreba ima definirane kategorije osoba s invaliditetom (ranjive skupine) te su kroz razne mјere i aktivnosti definirani načini zaštite i pružanja pomoći osobama s invaliditetom i ostalim ranjivim skupinama.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
1.1 Izrađena procjena rizika	Ne	Ne	0,00 €
1.2. Razvijene mјere za smanjivanje rizika	Ne	Ne	

Aktivnost 2 – rok provedbe – kontinuirano

U postojeće planove koji reguliraju područje zaštite i spašavanja građana u kriznim situacijama ugraditi protokole o evakuaciji i spašavanju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom te planove zbrinjavanja s odredbama o pristupačnosti evakuacijskih odredišta

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

U planu djelovanja civilne zaštite Grada Zagreba definirani su prioriteti evakuacije ranjivih skupina stanovništva te ključne informacije potrebne za planiranje evakuacije osoba s invaliditetom. Opisani su preporučeni postupci tijekom procesa evakuacije osoba s invaliditetom, zatim su po zadaćama (mjerama) civilne zadaće (uzbunjivanje, evakuacija i zbrinjavanje) definirani operativni postupci i izvršitelji s ciljem osiguravanja specifičnih potreba osoba s invaliditetom.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
2. Ažurirani planovi i protokoli sukladno obilježjima invaliditeta	Ne	Ne	0,00 €

Aktivnost 3 – rok provedbe – kontinuirano

Provoditi sveobuhvatnu i redovitu edukaciju predstavnika sustava civilne zaštite o zaštiti i spašavanju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, prirodnim katastrofama, epidemijama i drugim kriznim situacijama

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
3.1. Broj edukacija	/	/	0,00 €
3.2. Broj sudionika edukacije	/	/	

Aktivnost 4 – rok provedbe – kontinuirano

Provoditi edukacije osoblja koje radi s osobama s invaliditetom i udruga osoba s invaliditetom o načinu pružanja podrške osobama s invaliditetom u epidemijama i humanitarnim kriznim stanjima.

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH organizirala je online Trening o postupanju prema osobama s različitim vrstama invaliditeta - tjelesnim, senzoričkim, intelektualnim i mentalnim, s naglaskom na postupanje u kriznim situacijama. Na Treningu je sudjelovalo 89 predstavnika službi civilne zaštite, jedinica regionalne i lokalne samouprave i osoba ovlaštenih za zastupanje partnerskih udruga osoba s invaliditetom. Trening je proveden s ciljem unaprjeđenja znanja za što primjerenije pružanje pomoći i podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama. Sudjelovali su i predstavnici Grada Zagreba.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
4.1. Broj i vrsta edukacija	/	1 online trening	0,00 €

4.2. Broj sudionika edukacija	/	89
-------------------------------	---	----

Aktivnost 5 – rok provedbe – kontinuirano

Osiguravati dostatnu zaštitnu i drugu odgovarajuću opremu za osobe s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
5. Vrsta i količina osigurane opreme	/	/	0,00 €

Aktivnost 6 – rok provedbe – 2023., dalje kontinuirano

Osiguravati pripremne vježbe spašavanja djece s teškoćama i osoba s invaliditetom u vrtićima, školama i ustanovama i provoditi pripremne vježbe u suradnji s udružama osoba s invaliditetom

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
6. Broj provedenih vježbi	/	/	0,00 €

Aktivnost 8 – rok provedbe – 2023.

Izraditi i provoditi protokol o postupanju u izvanrednim i kriznim situacijama te intervencija za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju

Izvještaj o poduzetim aktivnostima

Aktivnost nije provedena u 2023.

Pokazatelji rezultata	2022.	2023.	Utrošena sredstva
-----------------------	-------	-------	-------------------

8. Izrađen protokol o postupanju u izvanrednim i kriznim situacijama	/	/	0,00 €
--	---	---	---------------

PREGLED UTROŠENIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA PREMA STRATEŠKIM PODRUČJIMA

1. Odgoj, obrazovanje i zapošljavanje	11.997.682,82 €
2. Zdravstvena zaštita i rehabilitacija	689.375,06 €
3. Socijalna zaštita, neovisno življenje i uključenost u zajednicu	10.533.224,95 €
4. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	8.234.968,67 €
5. Kultura, sport i slobodno vrijeme	350.731,05 €
6. Zaštita od nasilja i sudjelovanje u političkom životu	23.480,00 €
7. Civilno društvo, istraživanje i suradnja	593.461,04 €
8. Izvanredne situacije, humanitarne krize i katastrofe	0,00 €
UKUPNO:	32.091.237,16 €*

*Strateško područje: Civilno društvo, istraživanje i suradnja prikazuje ukupan iznos svih sredstava dodijeljenih organizacijama civilnog društva putem javnih natječaja Grada Zagreba za programe i projekte udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom te natječaja za dodjelu finansijske potpore vrhunskom sportu. U navedeno nisu ubrojane javne potrebe u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi.

Nadalje, s obzirom da je veći dio programa i projekata narativno i finansijski prikazan kroz strateška područja 1 - 8, radi transparentnog izvještavanja, ukupan zbroj utrošenih sredstava za realizaciju mjera i aktivnosti Strategije umanjen je za iznos svih onih programa i projekata koji su prethodno prikazani u strateškim područjima 1 - 8 (331.686,43 €), kako bi se izbjeglo dvostruko prikazivanje utrošenih sredstava.

**PREGLED POKAZATELJA NAJAVAŽNIJIH MJERA I AKTIVNOSTI STRATEGIJE
S OBZIROM NA BROJ KORISNIKA I FINANCIJSKA SREDSTVA ZA 2022. I 2023.**

	2022.	2023.	Promjena 2022./2023.
Pomoćnici u nastavi⁸			
Broj pomoćnika	995	1121	126
Utrošena sredstva	6.090.183,59 €/ 45.886.488,25 kn	7. 330.870,89 €	20,37 %
Stipendije za učenike i studente s invaliditetom			
Ukupno - novi + nastavljači	101	116	15
Utrošena sredstva	480.180,32 €/ 3.617.918,65 kn	551.849,86 €	14,93 %
Novčana pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine			
Broj korisnika	16.473	17.828	1355
Utrošena sredstva	4.844.873,58 €/ 36.503.700,00 kn	6.587.665,04 €	35,97 %
Pomoć u kući			
Broj korisnika	492	447	- 45
Utrošena sredstva	546.582,38 €/ 4.118.224,96 kn	494.188,84 €	- 9,59 %
Novčana pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja			
Broj korisnika	99	114	15
Utrošena sredstva	154.356,63 €/ 1.163.000,00 kn	156.016,26 €	1,08 %
Besplatna godišnja pokazna karta ZET-a			
Broj osoba s invaliditetom	10.641	10.605	- 36
Broj pratitelja	270	276	6
Utrošena sredstva	1.661.132,13 €/ 12.515.800,00 kn	1.671.038,02 €	0,60 %
Prijevoz osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju			
Broj vozila	35	34	- 1
Osobe s invaliditetom	257	276	19
Djeca s teškoćama u razvoju	44	45	1
Utrošena sredstva	929.059,66 €/ 6.999.999,98 kn	929.100,00 €	/
Najam stanova izvan liste reda prvenstva			
Broj dodijeljenih stanova	10	14	4
Preventivni pregledi			
Pregledi prostate	/	70	/

⁸ Program javnih potreba u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2023.

Program javnih potreba u osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2023.

ESF „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama-faza V.“; „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, faza VI.“

Utrošena sredstva	/	4.900,00 €	/
Stomatološka zaštita osoba s invaliditetom			
Djeca s teškoćama u razvoju	679	787	108
Osobe s invaliditetom	413	340	- 73
Utrošena sredstva	37.777,38 €/ 284.633,64 kn	38.393,95 €	1,63 %
Rekreativno-terapeutski program ljetovanja			
Broj korisnika	285	274	- 11
Utrošena sredstva	53.075,85 €/ 399.900,00 kn	47.815,12 €	- 9,91 %